

RA NGÀY CHỦ NHẬT

B

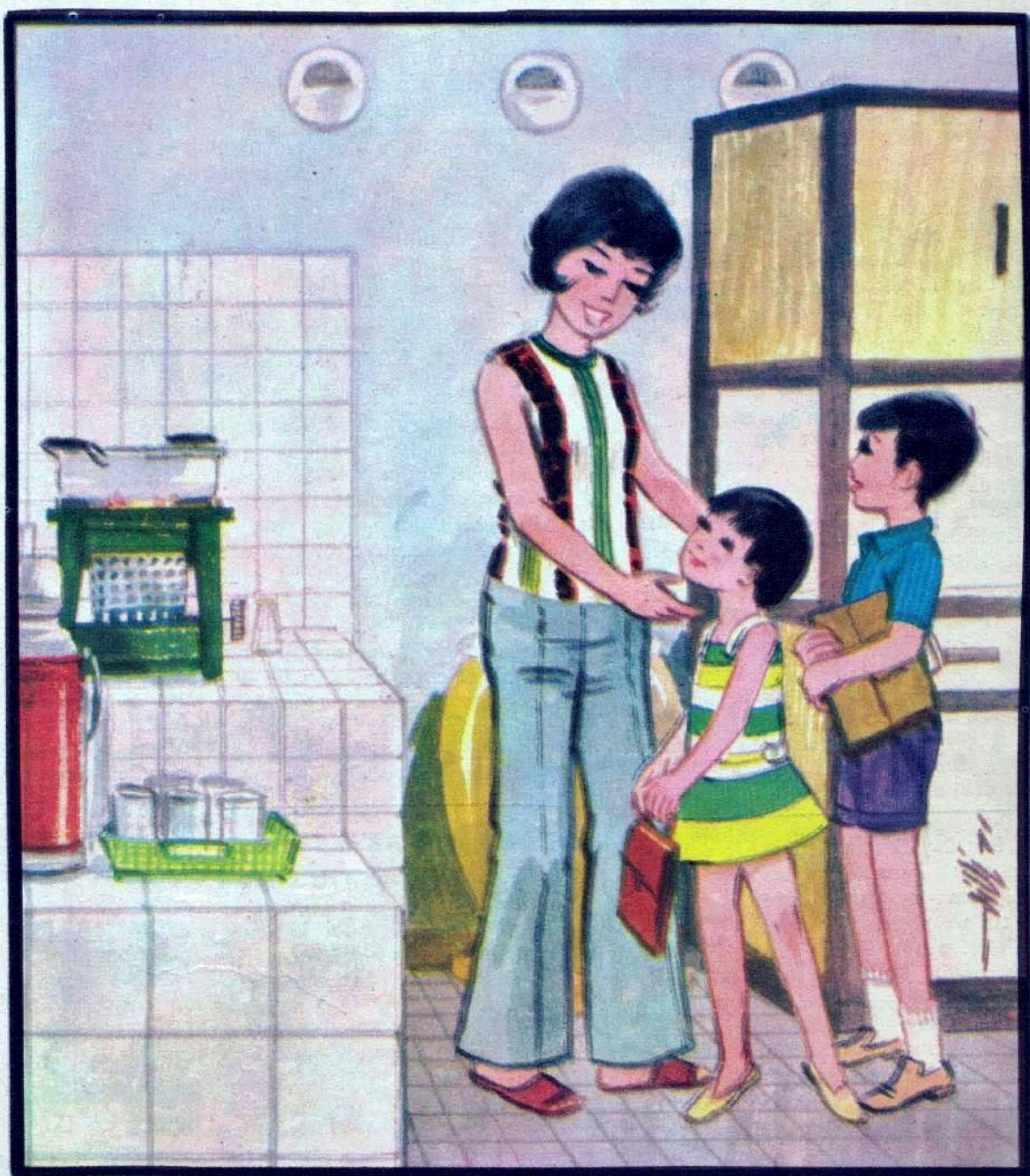
thiếu nhi

TUẦN BÁO CỦA THIẾU NHI VIỆT NAM

Chủ nhiệm : NGUYỄN-HÙNG-TRƯƠNG Chủ biên : NHẬT-TIẾN

Tòa soạn : 159, Thiệu Trị (Phú Nhuận) — Saigon

Cơ sở phát hành : 62 Lê Lợi, Saigon — Điện thoại 20.348

TRẦN NGẬP BÀI VỞ BỒ ÍCH

với sự cộng tác của nhà văn, nhà giáo Thủ Đô

Hộp Thư

ĐỒ VUI CÓ THƯỜNG

Mục đồ vui vừa mở ra là được các độc giả hưởng ứng nồng nhiệt ngay. Điều này làm tòa soạn thêm hân khởi và quyết định sẽ duy trì thường xuyên hàng tuần. Trong tổng số hơn 200 bài trả lời, tòa soạn «phát giác» được nhiều câu trả lời rất lý thú. Chẳng hạn có em đã bức tức nói: «Có một que diêm mà không cho bẻ gãy thì làm sao gấp lại thành một hình vuông. Các anh ở tòa soạn lại chơi trò mắc lờm con nít rồi». Có em lại trả lời: «Em chưa đi học ảo thuật lại đồ trò ảo thuật làm sao em có thể trả lời». Đây là trường hợp của một số hiếm hoi các em ít chịu suy nghĩ. Một phần đông các em khác chịu khó hơn, đã bày ra đủ cách để có thể đạt được câu trả lời, như chẻ que diêm ra làm 4 (phải dùng dao bào), xữ dụng gương phẳng ghép thành góc để có thêm 3 ảnh ảo (phải dùng gương), đốt que diêm, hay nhúng vào mực để vẽ thêm 3 hình vuông (phải xữ dụng vỏ bao diêm, mực). Tất cả những sự suy nghĩ này đều rất đáng khen ngợi, biểu lộ một tinh thần không chịu đầu hàng trước mọi khó khăn. Nhưng tất cả những lời giải đáp trên đều không phù hợp với điều kiện của đầu bài đã ra là *chỉ có một que diêm* (tức là không được dùng dụng cụ khác) mà vẫn thực hiện được một hình vuông. Vậy câu trả lời đúng nhất phải là: «*Dùng đũa que diêm lên, rồi nhai từ trên xuống dưới, phần đáy của que diêm biểu diễn một hình vuông*».

Sau đây là danh sách các em đã đáp trúng câu hỏi trên được tặng mỗi em 1 tháng báo (4 số) kể từ số 18 này: Các em: Chữ tú Anh (Đalat) Lâm quang Nhường (Châu Đốc) Nguyễn văn Lý (Saigon) Nguyễn đặng An (Phú Nhuận) Nguyễn kiều Oanh (Saigon) Phan xuân Quang (Đalat) Huỳnh phúc Bửu (Đà Nẵng) Châu bá Đình (Saigon) Trần khánh Ngọc (Gia Định) Tạ hồng Sanh (Saigon) Phạm quang Toản (Nha Trang) Nguyễn thị Minh Tâm (Gia Định) Dương xuân Định (KBC 3063/4) Nguyễn văn Lộc (Thị Nghè) Đỗ mạc Lô (Saigon) Lê hữu Hoạt (Saigon) Trần ngươn Lãng

(Gia Định) Lê thanh Minh Trung (Saigon) Phạm Anh Tuấn (Chợ Lớn) Tuyết Thy (Gia Định) Đoàn Kim Lan Cần Thơ) Lê thị Liên (Chợ Lớn) Uông đình Phú (Saigon) Đào Hoàng Minh Ngọc (Saigon) Trần mai Hoạt (Gia Định) Lương thị Phương Loan (Saigon) Ngô viết Anh (Gia Định) Một độc giả ở 30 Bạch Đằng (Huế) và một em không ghi địa chỉ.

Lê thị Vinh (Long An) Nguyễn xuân Thi (Qui Nhơn) Phạm thi Ánh Lệ (Chợ Lớn) Nguyễn Thanh Cần (Đalat) Lâm chí Trung (Long An) Nguyễn uy Nguyễn (Sadeo), Lê thị Diễm Trang (Thủ Thừa)

Các em có tên ở trên nếu không nhận được báo xin cho tòa soạn hay đề điều chỉnh lại ngay.

Tòa soạn mong mỗi các em khác dù không có báo tặng vẫn hằng hái tham dự các câu đố sẽ đăng thường xuyên trên Thiếu Nhi

TRIỂN LÃM NỤ CƯỜI

Cũng trong chương trình cải tiến nội dung Thiếu Nhi căn cứ vào phiếu trưng cầu ý kiến độc giả, kể từ số này tòa soạn bắt đầu mở một *khu triển lãm nụ cười của độc giả*. Các em có thể tham dự bằng cách gửi về những mẫu vui cười ngắn ngắn dài cỡ độ 5, 10 dòng chữ in trên 1 cột báo Thiếu Nhi. Tòa soạn sẽ tuyển lựa các mẫu vui cời của các em để đăng báo. Mỗi em có mẫu vui cười được chọn đăng sẽ được tặng một số báo T.N. Ngoài ra trong số các mẫu vui cười được chọn đăng, tòa soạn lại sẽ công bố ngay *mẫu vui cười hay nhất tuần lễ* để tặng thêm một món quà sách, báo để kỷ niệm. Mong các em gửi bài về tham dự đông đảo.

HỢP MẶT GIÁNG SINH

Tết Trung Thu vừa qua hai gia đình Thiếu Nhi và Ngân Thông đã dự định tổ chức một buổi họp mặt văn nghệ nhưng vì sự lộn xộn bầu cử, nên đã phải đình lại. Nhân dịp lễ Giáng Sinh sắp tới, vì tình hình đã cho phép, nên hai báo Thiếu Nhi và Ngân Thông nhất định sẽ tổ chức buổi họp mặt và tin chắc lần này sẽ không còn phải cáo lỗi quê cùng mình như lần trước nữa. Buổi họp mặt văn nghệ Giáng Sinh do Thiếu Nhi và Ngân Thông tổ chức sẽ có sự tham dự các tiết mục văn nghệ của các Hiệu đoàn và Hội đoàn Thủ Đức. Địa điểm thỉnh đường Trường Quốc

Gia Âm Nhạc số 112 Nguyễn Du Saigon Thời gian từ 16 giờ đến 18 giờ 30 ngày 19-12-1971. Tòa Soạn đã dành sẵn thiệp mời cho các em trong gia đình Thiếu Nhi Saigon, Chợ Lớn, Gia Định. Các em có thể tới lãnh tại tòa soạn bắt đầu từ sáng chủ nhật 12-12-1971. Nhớ đem theo thẻ gia đình mong các em tham dự đông đảo để buổi họp mặt giữa hai gia đình thêm phần vui vẻ và thân mật.

THƯ TÍN

Em NGUYỄN ĐỨC HIỆP (Biên Hòa): Ô chữ ông già Noel sẽ đăng trong T.N số 20. Có gì vui cứ gửi tiếp nhé.

Em ĐỖ THỊ THU (Gò Công): Em vẽ lên giấy mỏng được rồi. Sẽ đăng bài của em. Câu em hỏi được trả lời là từ đệ tứ Trung Học (môn Toán Lý Hóa). Chắc em ngạc nhiên. Anh B.K thích thú trong việc chạy đua với các em để trả lời những câu hỏi. Anh vẫn phải cố dung hòa giữa phần văn nghệ và khoa học em ạ.

Em NGÔ THỊ TRẦN (Saigon): Sẽ đăng cây giáng sinh của em vào số tới.

Em TRẦN DUY ĐỨC (Saigon): Sách đối chiếu âm lịch và dương lịch có bán tại **Nhà Sách Khai Trí 62 Lê Lợi Saigon**. Em có thể ghé mua. Số xuân T.N sẽ đăng một bài nói về âm lịch và dương lịch. Em đón coi.

Em LÊ VĂN NAM (Saigon): Hiện tòa soạn đã có một bài viết về xã hội loài ong. Tuy nhiên nếu đăng tới, sẽ bổ túc thêm bằng tài liệu và hình ảnh của em gửi tới. Bài thác Niagara và năng lực NT sẽ đăng. Em cứ chờ tiếp nhé.

Em LÂM VĂN CƯỚC (Bà nhóm nghèo) Em ĐẶNG HUY HIỆP (Phú Nhuận) các em gửi ảnh mà không có phiếu nên không làm thể được cho các em. Vậy gửi phiếu về nhé.

Cháu ĐỖ HỮU HOÀI (Saigon): Hiện nay việc vẽ phim dài đã có họa sĩ phụ trách rồi. Chú e kỹ thuật của cháu chưa điều luyện bằng họa sĩ nhưng cứ thử gửi một vài trang về cho chú coi. Khổ giấy báo Thiếu Nhi (chứa 18 giấy trắng chung quanh vẽ bằng mực tàu (encre de chine).

thiếu nhi

Chủ nhiệm: NGUYỄN-HÙNG-TRƯƠNG — Chủ biên: NHẬT-TIỀN

Tòa soạn: 159 Thiệu-Trị (Phủ Nhuận) Sài Gòn Điện Thoại 42.152

Cơ sở phát hành: 62 Lê Lợi — Sài Gòn Điện thoại: 20.348.

trong số này :

TRANG :	BÀI :
— Thư Chủ Nhiệm của Nguyễn Hùng Trương	1
— Thắc mắc của Em Bách Khoa phụ trách	2
— Tây Hồ Hà Nội của Nguyễn Tài Năng	3
— Sấm Động của Trương Phú Thơ	4
— Danh nhân Dã Sử V-N : Lê Như Hồ, Đặng Hoàng sưu tầm	6
— Chuyện Cô Bé thích biến thành đủ mọi mọi thứ của Nguyễn Xuân Hiếu	8
— Tiền qua các thời đại Đỗ Thị Thuần sưu tầm	9
— Con đi học về, nhạc và lời của Lâm Tuyền	11
— Bí quyết dạy lừa	12
— Bài luận nhất lớp	13
— Chuyện lạ bốn phương của Bé Xuân Thảo	14
— Điềm sách : Những Giọt Mực Mai Kim phụ trách	15
— Vườn Hồng do Đỗ Phương Khanh phụ trách	16
— Bướm trong vườn	17
— Giải trí : Câu đố, ô chữ, ảo thuật	18
— Tại sao ? của Trần Thị Ngọc Lang	20
— Công Chúa Thủy Tiên của Quốc Bảo	21
— Em học nhạc của Phạm Đức Huyền và Anh Tuyền	23
— Đoán tính nét qua màu sắc Bích Thủy Dung sưu tầm	24
— Trang kỹ thuật của Bình Electronic	25
— Muôn Hồng Nghìn Tía	26
— Mạo Hiêm Phi Châu	27
— Cuộc Thi sáng tác	29
— Đường lên núi Thiên Mã của Nhật Tiến	31

THƯ CHỦ NHIỆM GỬI CÁC EM THIẾU NHI

Các em thân mến,

Một em ở Định Tường đã viết cho chúng tôi: Em ở trọ đi học nơi nhà chú ruột em. Chú em đối với em rất tử tế. Chú em rất thương yêu em. Còn người thím, về mặt lúc nào cũng lạnh lùng, có vẻ không thích em, làm như em ăn hết gia sản của chú em. Người dưng có khác. Mới ở có mấy tháng mà em chịu không nổi. Em định gây với người thím một trận rồi già từ.

Chúng tôi xin kể lại chuyện «Mài dao dạy vợ», một truyện cổ Việt Nam, mà nhiều em đã được biết.

Ngày xưa, có một bà mẹ chồng hơi khó tính và một nàng dâu tính tình cũng không dễ chịu hơn tí nào. Hai người lại sống chung với nhau nên luôn có chuyện không hay xảy ra, gia đình không lúc nào được vui vẻ.

Chỉ tội nghiệp cho anh chồng, luôn bức mình, hết nghe lời than phiền của mẹ đến những câu trách móc của bà vợ. Anh này có rất nhiều thiện chí. Lúc vắng mặt vợ, anh tìm lời an ủi mẹ, lúc mẹ đi khỏi, anh lại khuyên nhủ vợ mong rằng mẹ chồng và nàng dâu nhường nhịn và thương yêu nhau. Nhưng anh ta đã uổng công, không khí trong gia đình càng ngày càng khó thở, mẹ chồng vừa thốt ra câu nào là nàng dâu lớn tiếng cãi lại.

Một hôm anh ta ra chợ mua một con dao thật to, đem về mài đi mài lại mãi.

Người vợ lấy làm lạ hỏi mài dao để làm gì. Anh ta im lặng tiếp tục mài, mài xong đem cất đi. Ít hôm, anh ta lại đem dao ra mài lại. Vợ anh ta hỏi, anh ta vẫn không đáp.

Mài đi mài lại như thế đâu được năm bảy lần gì đó, lần này bà vợ hỏi, anh mới đáp:

— «Anh thấy mẹ cứ to tiếng với em mãi anh không chịu nổi. Anh định giết mẹ. Vậy trước khi giết, để cho thiên hạ khỏi dị nghị, em nên thay đổi thái độ, cư xử tử tế với mẹ để lấy phần phải cho em. Người vợ bằng lòng. Ít lâu sau, anh lại đem dao ra mài và hỏi vợ: «Bà cụ thế nào? Hôm nay, anh giết được chưa?» Người vợ trả lời: «Mẹ bây giờ dễ chịu, anh khoan giết». Anh chồng mỉm cười đem cất dao. Độ mười ngày sau, anh ta cũng lại đem dao ra mài và nói với vợ: «Hôm nay, anh nhất định giết mẹ.

Người vợ vội vã cản ngăn: «Mẹ hôm nay vui vẻ, tử tế với em rất nhiều. Xin anh tha cho mẹ».

Với vẻ mặt lạnh lùng, người chồng quát to: «Anh mai dao này không phải để giết mẹ anh đâu. Anh định giết em đó. Em đối xử với mẹ anh không đẹp lại còn trách móc mẹ anh. Em có thấy chàng một khi em cư xử tử tế với mọi người, mọi người đều tử tế với em».

Người vợ vội vàng xin lỗi và hứa sẽ luôn luôn lễ phép với mẹ. Và cũng từ đó, mẹ chồng nàng dâu thuận thảo với nhau, yêu mến nhau và sống vui vẻ.

Các em thân mến,

Cũng như nàng dâu trong truyện cổ kể trên, người bạn nhỏ của chúng ta ở Định Tường nên thay đổi thái độ thiếu cảm tình và cư xử đẹp với người thím, người thím sẽ quý mến em.

Đừng bao giờ bắt người khác tử tế với các em, khi các em chưa có cử chỉ đẹp để đối với họ.

Các em hãy tươi cười trước, rồi mọi người sẽ tươi cười với các em.

Thân ái.

NGUYỄN HÙNG TRƯƠNG

HỎI:

1) Tại sao hình ảnh bên ngoài lại thu được vào cuộn phim.

2)

Em **TẠ-TÂN-LỘC**
(SaiGon)

ĐÁP:

1) Nguyên nhân là ánh sáng. Khi ta nhìn thấy một vật, tức là ta đã nhận được ánh sáng từ vật ấy phát ra (hoặc vật ấy phản chiếu ánh sáng đã nhận được từ một nguồn sáng). Các bộ phận của một máy ảnh cũng xếp đặt giống như mắt của ta, để thu được ánh sáng của vật lên phim. Trên phim có tráng sẵn một lớp hóa chất (như Bromure bạc) có đặc tính gặp ánh sáng thì đen lại. Vì thế chỗ nào vật phát ra nhiều ánh sáng thì trên phim bị đen nhiều, chỗ nào vật ít ánh sáng thì trên phim đen ít (trái ngược với độ sáng của vật). Phim thu được như vậy mới gọi là âm bản. Còn phải

đem in ra giấy ảnh để phục hồi ngược lại độ sáng của vật, nghĩa là rọi ánh sáng qua phim, chỗ đen ở trên phim ánh sáng bị cản lại, nên thuốc trên giấy ảnh không bị tác dụng, còn giữ được độ sáng trắng, chỗ trong ở trên phim, ánh sáng qua được làm giấy ảnh bị đen lại. Sự phục hồi ngược lại này làm ảnh in ra giống hệt như vật.

2) Em phải đi bác sĩ chuyên về Tai, Mũi, Họng mới có thể trị dứt bệnh của em được. Đừng dè lâu nguy hiểm.

HỎI:

1) Thác nào lớn nhất hoàn cầu, cao bao nhiêu, rộng bao nhiêu?

2) Thái Bình Dương rộng bao nhiêu km và chỗ sâu nhất là bao nhiêu?

Em **NGUYỄN-VĂN-ĐỨC**
(Kiến Tường)

ĐÁP:

1) Thác Niagara ở Bắc Mỹ, ngăn

cách Gia Nã Đại và Hoa Kỳ. Vào khoảng từ 20 ngàn đến 30 ngàn năm trước, nước sông Niagara đã đổ xuống hồ Ontario theo chiều thẳng đứng. Ngày nay, với lưu lượng 15000 mét khối nước chảy xuống từ độ cao 47 mét, và trải rộng 12 cây số xuống hồ Ontario, thác Niagara được coi là một thác nước nổi danh thơ mộng trên hoàn cầu.

2) Thái Bình Dương rộng 165 triệu cây số vuông nằm giữa Mỹ Châu, Á Châu và Úc Châu. Chỗ sâu nhất ở Thái Bình Dương là Hồ Mariannes (ở Phi Luật Tân). Hồ này sâu 10.993 mét.

HỎI:

1) Hội bóng tròn Việt Nam nào đi dự giải quốc tế lần đầu tiên?

2) Tuần báo Thề Thào nào ở Việt Nam xuất bản trước nhất?

THANH-TOÀN
(Tam Kỳ)

ĐÁP:

1) Phái đoàn Thề Thào Việt Nam xuất ngoại lần đầu tiên, đi Tân Gia Ba vào năm 1928 gồm hai bộ môn: Bóng tròn và quần vợt. Đoàn Bóng tròn có tên là Etoile Gia Định (Ngôi Sao Gia Định) Lê văn Tịnh Thủ quán (Capitaine) kiêm Thủ môn. Đoàn quần vợt do ông bầu Trịnh-văn Yên hướng dẫn, gồm 3 tay vợt là Chim, Giao và Cua. Cả hai đoàn này do hội C.I.A (Commission Interclubs Annamites) bảo trợ và tuyển lựa.

2) Tuần báo Thề Thào ở Việt Nam xuất hiện trước nhất là tờ Bắc Kỳ Thề Thào do hai ông Tô châu Nhe và Nghiêm xuân Huyền điều khiển xuất bản tại Hà Nội vào khoảng năm 1931, 1932. Ở Saigon, tờ tuần báo Thề Thào xuất bản đầu tiên vào năm 1936 đó là tờ Nam kỳ Thề Thào do ông Trần văn Chim, bút hiệu Văn Thi làm chủ nhiệm và ông Thiệu Võ làm chủ bút.

HỎI:

1) Tại sao lại gọi là «Thế giới A Rập»? Thế giới A Rập gồm mấy nước? Có phải tất cả các nước này đều là kẻ thù của Do Thái?

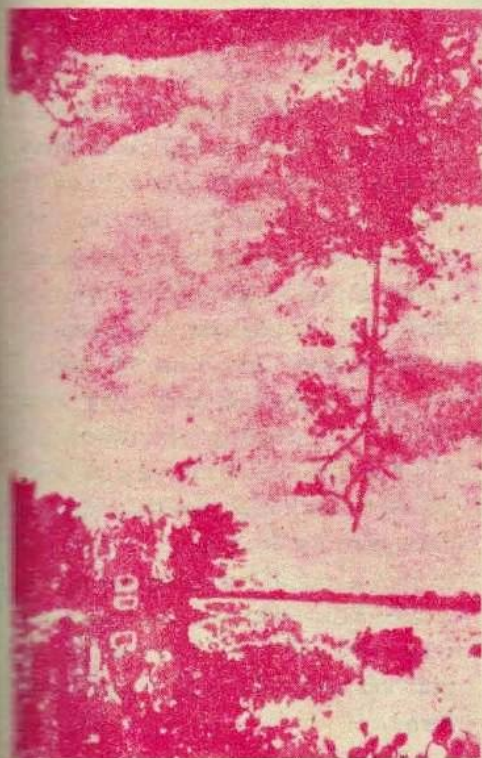
2) Tại sao các hình vẽ đề in lên báo phải vẽ bằng mực tàu?

Em **CUA-ĐÌNH**
(Cần Đước)

Đi cho khắp nước non mình
Biết thêm non nước, thêm tình nước non

TÂY HỒ HÀ NỘI

NGUYỄN TÀI NĂNG

CHùa TRẤN - QUỐC
trên Tây - Hồ (Hà Nội)

I. Trong khi Hà Tiên có Đồng Hồ với trăng vàng in nước biếc, lại nước chân mây hòa lẫn một màu, thì Hà Nội cũng hân diện có Tây Hồ với tòa sen bát ngát mùi hương ngực với đền đài cung điện chùa chiền, nước mây, phẳng phất bao trang sử vẻ vang.

II 1) Những đêm trăng thu, ánh vàng chập chờn trên đầu sóng lẫn lộn, ta thả thuyền theo gió ra giữa khoảng mênh mông thưởng thức vẻ đẹp thiên nhiên hương trời đầm nguyệt. Thuyền nhẹ nhẹ len vào những đám sen hăm tiếu, vừa chớm nở hừng hừng, vừa tỏa ra một mùi ngào ngạt lâng lâng, thì ta có cảm tưởng như thuyền rồng của vua Lê chúa

Trịnh đã có lần đến đây «du hồ». Rồi tự nhiên ta sức nhớ hai câu thơ bất hủ của Bà Huyện Thanh Quan: «Mấy tòa sen rớt mùi hương ngực, năm thức mây phong nếp áo châu». Hồ Tây có một vẻ đẹp tuyệt vời, như nét kiều diễm của Tây Thi gái Việt. Giữa cảnh nền thơ này mà uống được một chén trà sen, hay một chung rượu sen, thì như uống cả hương sen ngào ngạt của Tây Hồ vào bụng để tâm hồn thêm thấm đậm hương quê. Hồ Lăng Bạc đêm trăng đẹp để làm sao !

2) Ven hồ, phong cảnh lại càng thú vị : Chùa Trấn Vũ (hay Đền Quan Thánh) ở đầu đường Cỏ Ngựa, rất uy nghi với pho tượng đồng đen khổng lồ như dương oai đẹp trừ những loài yêu quái. Chùa Trấn Quốc (hay An Quốc), cũng ở phía tây nam, như một hành cung nguy nga tráng lệ dựng trên một eo đất, nước cùng sen bao phủ cả ba bề, và được nối vào với con đê Trấn Bắc (hay đường Cỏ Ngựa) bởi một lối đi nhỏ hẹp. Về phía Bắc, chùa Kim Liên bốn mặt có nước bao phủ, giống một tòa sen vàng nổi giữa làn sóng lẫn lộn, soi bóng trong vùng nước biếc. Ven hồ còn biết bao nhiêu là đình chùa cổ kính khác nữa. Vì thế, trong bài Vịnh Tây Hồ, Phan Mạnh Danh lại viết: «Hồ Lăng Bạc, đất Long Thành, so cùng Bành Lãi Động Đình kém đâu».

3) Xa xa, về phía Bắc, «hàng cỏ thụ», lúc là bảy cây gạo ở Điện Nhật Tân, chịu đựng với phong sương, nhắc nhở ta bảy vị thành hoàng, trong đó có Bồ Cái Đại Vương là một anh hùng cứu quốc

khởi nghĩa chống nhà Đường. Nơi này cũng là một trường sở thi hương ngày trước. Dãy núi Ba Vì nhô lên khung trời xanh, và soi bóng trong dòng sông Nhị Hà vòng ôm phía Tây Bắc của hồ. Giòng sông Tô Lịch vòng quanh ở mặt Nam, và đó cũng là hướng về Thăng Long Hà Nội. Kìa làng Bưởi với tiếng chày giã bột làm giấy bản nện trong sương, khiến ta nhớ đến tiếng gươm dáo giao tranh của hai Bà Trưng cùng Mã Viện tử chiến nơi hồ Lăng Bạc này...

III Hồ Tây ghi dấu không biết bao nhiêu là chiến công oanh liệt, và cũng là nơi hẹn hò của nam thanh, nữ tử cùng tao nhân mặc khách. Hồ Tây hay hồ Lăng Bạc quả là một viên ngọc sáng ngời tô điểm cho Hà Nội thêm phần đẹp.

Với bầu rượu túi thơ, một chiếc thuyền con lênh đênh trên giòng nước gợi cảm, Nguyễn Khuyến đã viết bài «Dạo Tây Hồ» như sau :

Thuyền lan nhẹ nhẹ,
Một con thuyền đứng đỉnh đạo Hồ Tây
Sóng rập rờn sắc nước lẫn chiều mây,
Bát ngát nhè ghẹo người du lãm.

Yên thủy mang mang vô hạn cảm,
Ngư long tịch tịch thực đồng tâm.
Rượu lưng bầu mong mời bạn tri âm,
Xuân vắng vẻ biết cùng ai ngắm họa.
Gió hây hây nức mùi hương xạ,
Nhắc trông lên vách phấn đã đề bài.

Thơ ai xin họa một bài.

(còn nữa)

SẤM ĐỘNG

Từ ngàn xưa, loài người luôn luôn khiếp sợ trước những ánh chớp sáng lòa mờ mắt, những tiếng nổ đinh tai nhức óc ở lưng chừng trời. Nỗi kinh hoàng này không được ai giải thích càng khiến tò tiên chúng ta gán cho nó nhiều uy lực và mang nhiều huyền thoại.

Uy lực, vì chính nó đã gieo bao tang tóc cho loài người và thú vật, từng xô ngã những gốc cò thụ, thiêu rụi từng khoảnh rừng rậm và cả làng mạc nữa.

Huyền bí vì không hiểu ai đã sinh ra nó.

LÔI THẦN...

Xứ Hy Lạp ở Âu Châu đã nổi tiếng từng có một nền văn minh tiến bộ nhất cũng không giải tỏa được thắc mắc này cho dân chúng. Đến nỗi, họ phải cho rằng vị thần Jupiter là nhân vật tạo ra hiện tượng ấy. Hai bàn tay của thần lúc nào cũng chứa đầy sấm sét sẵn sàng giáng xuống trần gian. Ở xứ ta, thần sấm sét là Thiên lôi thường được mô tả là một vị thần có dáng dấp cao lớn oai phong, tay nắm chặt một lưỡi búa tầm sét để trừng trị những kẻ gian ác.

Trong suốt thời kỳ Trung Cổ, con người vẫn còn sợ hãi sấm chớp và coi đó là một hình thức biểu lộ sự giận dữ của Thượng Đế. Ngày nay, loài người đã tiến bộ và hiểu rõ những bí ẩn của hiện tượng này.

NGUYÊN NHÂN...

Đây chỉ là một hiện tượng rất thường xảy ra trong không khí khi sắp có một cơn giông mưa.

Bình thường đất và mây đều có rất nhiều điện. Nhưng có hai loại điện: dương điện thường được biểu thị bằng dấu cộng (+) và âm điện thường được biểu thị bằng dấu trừ (-). Các dấu này ta thường gặp trên các dụng cụ bằng điện, pin, ắc-quy... Đang khi một cơn giông sắp diễn ra mây đen kéo tới rồi tụ lại lúc đó trong mây chứa rất nhiều âm điện cực kỳ mạnh; đồng thời mặt đất cũng có sẵn một số dương điện tương đương. Như thế, mây và đất đã chứa hai điện tích khác điện hiệu một dương và một âm, nên có khuynh hướng thu hút nhau mãnh

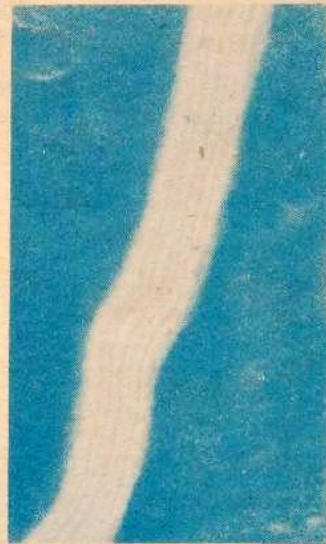

Thời xưa, con người tin rằng sấm chớp tượng cho quyền năng của Thượng Đế và thần Jupiter là lôi thần.

liệt. Không khí lại dẫn điện rất kém khó làm « mai mối » để hai thứ điện này gặp nhau. Có một phương cách giải quyết. Từ trên mây, một luồng điện âm phóng ra thật nhanh, tràn ra ngoài không khí. Luồng âm điện này phá vỡ và làm kích động các phần tử của không khí làm chúng trở nên dễ dẫn điện hơn, giúp sự chuyển vận điện tích dễ dàng. Các phần tử không khí, lúc bấy giờ, được gọi là i-ông (ion). Giờ đây, không khí đã « chấp » dẫn điện. Dương điện ở mặt đất sẽ bốc lên, men theo đường lối của không khí đã mở rộng thành thang để tìm tới âm điện.

Hẳn các bạn có lần chứng kiến một ánh chớp xanh lè xẹt ra, kèm theo những tiếng nổ « lách tách » khi có hai sợi dây điện nhà chạm nhau. Sự gặp gỡ giữa điện của mây và đất cũng giống như vậy. Lúc âm điện và dương điện gặp nhau theo luồng không khí đã bị kích động, một ánh chớp sáng lòa phát ra. Ánh chớp xảy ra thật nhanh, nếu tính kỹ, chỉ có vài phần triệu của một giây đồng hồ! Lắm khi cũng có những ánh chớp lâu hơn cũng chừng 1/10 giây. Riêng chúng ta lại cảm thấy lâu hơn, thời gian ấy khoảng nửa giây. Bởi vì ánh chớp này còn lưu lại mắt ta ở trên võng mô, một thời gian ngắn nữa mới mất hẳn khiến ta có cảm giác vệt sáng trên trời xuất hiện lâu hơn.

Ánh chớp tuy kéo dài trong chớp mắt nhưng tàng ẩn một năng lượng vô cùng to tát. Năng lượng này có thể thắp sáng ngay một lúc hơn 600 ngàn bóng đèn điện tròn, loại 60 Watts thường dùng trong nhà. Điện này có thể dùng thắp sáng cho một thành phố ở Việt Nam trong vòng một giây! Theo sau ánh chớp là một tiếng nổ kinh hồn. Trẻ con rất kinh hãi vì tiếng nổ này. Nhưng sự phóng điện giữa hai đám mây chỉ này sinh một ánh chớp thôi mà không có tiếng nổ. Khi các bạn đã nghe tiếng sấm rồi thì không còn lo ngại gì nữa không còn tai họa gì xảy tới. Bởi vì tiếng động truyền đi trong không khí chậm hơn ánh sáng nên ta thấy chớp sáng trước rồi tai mới nghe tiếng nổ. Thật ra, ánh chớp và tiếng nổ cùng xảy ra 1 lượt, chúng ta chỉ bị « trời đánh » hay không là ngay

Hình của ánh chớp = hình nhánh cây, ngoằn ngoèo, nhiều đường song song (xâu chuỗi)

lúc phát ra ánh chớp ấy. Nguyên nhân có tiếng nổ ghê hồn ấy là do không khí bị nén ép. Sức nén ép càng mạnh, tiếng nổ càng lớn. Chúng ta đã thấy sức nén không khí của một trái lựu đạn yếu hơn của một trái mìn nên có tiếng nổ nhỏ hơn. Sức ép này có thể làm vỡ cửa kính, rung rinh nhà cửa nếu tiếng nổ ở xa.

Trong sự gặp gỡ thật nhanh và cực mạnh giữa hai điện tích âm và dương, những nguyên tử và phân tử không khí bị xáo trộn dữ dội, xô đẩy, đụng chạm và trượt lên nhau tạo ra một sự nén ép không khí chung quanh. Chính sức nén mạnh này phát sinh chấn động lan trong không khí truyền đến tai, ta nghe một tiếng gân vang dội.

TẠI HỌA...

Sấm sét thường gây nhiều hậu quả tai hại không lường làm chết người và súc vật, cây trốc gốc, hỏa hoạn, phá sập nhà cửa như bị dội bom! Những nơi sấm sét thường « chiếu cố » nhất là những cây cao vút đứng trơ vơ một mình, cột buồm ghe tàu, gác chuông nhà thờ...

Các luồng điện ở đất và mây thường gặp nhau ở những nơi cao. Điện được truyền theo một luồng không khí từ mây đến đất theo một con đường dài. Vật nào ở cao nhất và dễ dẫn điện nhất, kim loại chẳng

hạn, lại là những nơi dễ bắt điện của sấm sét và thu hút năng lượng khổng lồ này. Năng lượng này sẽ phá hủy những vật chất chung quanh gây nhiều tai họa. Vô phúc cho ai đứng trong phạm vi dẫn điện này, cháy thành than tức khắc.

Muốn tránh những tai họa ấy, người ta tìm cách hướng dẫn năng lượng trong sấm sét, để vô hiệu hóa nó, bằng cột thu lôi.

Cột thu lôi gắn ở nóc những cao ốc, dinh thự.

Các bạn có thể hoàn thành một cột thu lôi rất giản dị như sau : dựng ở các nóc nhà một cây cột ngắn bằng kim loại có đầu nhọn rồi nối liền với một sợi dây đồng chạy dọc theo bên ngoài vách tường, sau cùng cắm dây sâu xuống nền đất ẩm sát bên nhà. Như thế bạn yên tâm, ngôi nhà đồ sộ của bạn sẽ không còn bị sấm sét thăm viếng. Điện của sấm sẽ được thu hút ở cột, chạy theo dây để phân tán xuống đất năng lượng sẽ tan biến trong đất ẩm trở nên vô hại.

LỢI ÍCH...

Sấm sét cũng có ích lợi. Dưới ảnh hưởng của năng lượng to tát từ sấm chớp phóng ra, nước sẽ hòa hợp với đạm khí (Nitơgen) có sẵn trong không khí tạo ra acid nitric (HNO_3). Vì vậy sau những trận mưa giông, không khí chứa nhiều acid này. Acid dễ tan trong nước mưa, rơi xuống đất, hòa hợp với các thứ muối khoáng ở thành các thứ muối bồ tức là phân hóa rất hữu ích cho thảo mộc.

TRƯƠNG PHÚ THƠ

LỄ - NHƯ - HỒ

(TRẠNG ĂN)

Ngày xưa, tại làng Tiên Châu, huyện Tiên Lữ, tỉnh Hưng Yên (Bắc Phần) có một người tên Lê Như Hồ nổi tiếng về tài văn chương và nhất là ăn khỏe.

Gia đình tuy nghèo, nhưng song thân ông vẫn cố gắng cho con theo đòi bút nghiên. Thừa nhỏ, ông rất chăm chỉ, chẳng bao giờ sao lãng việc học. Điểm đặc biệt là ông ăn uống rất khỏe nghĩa là mỗi bữa cơm ông ăn một nồi bầy (đơn vị đo lường số gạo dùng để nấu cho bầy người ăn). Được nửa năm ông phải nghỉ học để sang làng Thiện Phiến ở rề cho một nhà giàu có trong vùng gặp khi nhà ông quá túng quẫn.

Từ khi sang bên vợ, ông không học hành gì cả, vì ai cũng tin là dù ăn khỏe đến đâu mấy chăng nữa ông cũng chỉ sôi nổi một nồi năm là cùng. Bởi vậy, ăn không đủ sức, ông chẳng chịu mớ tay vào việc gì. Người cha vợ thấy thế mới sang nhà thông gia phàn nàn :

— Ông bảo con ông là đứa chăm học, vậy mà không hiểu tại sao về bên tôi nó lười quá thế.

Thân phụ ông vội hỏi :

— Bác trách thì tôi biết vậy, nhưng xin hỏi thực bác nhé, mỗi bữa bác cho cháu nó ăn bao nhiêu cơm ?

— Tôi cho nó ăn một nồi năm.

— Thế thì cháu nó không học được là phải. Bác tính, nghèo như tôi mà mỗi bữa cũng phải cố gắng cho nó ăn nồi bầy... Vậy, bác thử cho nó ăn như thế xem sao.

Kể từ ngày được bố vợ cho ăn nồi bầy, ông mới cầm sách học qua loa vài chữ mà thôi. Bà mẹ vợ thấy thế mới trách móc ông chồng :

— Gớm ! Sao mà ông chọn được thằng rề khéo thế. Người ta thường nói là : «Lấy vợ xem tông, lấy chồng kén giống», đằng này ông đưa cái đồ ăn hại đó về chỉ tổ thêm bực mình.

— Bà đừng vội nóng. Nó ăn nhiều như thế, tất nhiên phải khỏe hơn người rồi bà coi...

— Nếu nó khỏe hơn người thì ông thử sai nó xem có giỏi thì hãy ra phát cỏ hoang ba mẫu ruộng của mình ngoài đồng đi...

Nghe thấy thế, nhưng không nói gì hết, sáng sớm hôm sau, ông Hồ lẳng lặng xách dao ra đầu làng nằm ngủ dưới gốc cây đa. Bà mẹ vợ đi chợ từ sáng cho tới xế trưa về ngang qua chỗ đó vẫn thấy ông Hồ nằm ngủ như chết mới tức mình chạy về dạy nghiêm chồng :

— Từ nay trở đi cứ thối nhiều cơm cho thằng Hồ ăn nữa đi. Nó già vờ cầm dao ra vỡ cỏ từ sáng sớm, vậy mà lúc tôi đi chợ về vẫn còn thấy nó nằm ngủ dưới gốc đa kia thôi.

Nói đoạn, bà kéo tay chồng tất tả lôi ra tận nơi. Dè đâu trong lúc bà vội vã về nhà thì ông Hồ thức dậy

và mới bắt đầu ra tay. Ông cầm dao lội xuống nước phát cỏ trong nửa giờ là dọn sạch sẽ ba mẫu ruộng. Cả chạy không kịp bị chết nổi lên vô số. Bởi vậy, khi hai ông bà ra đến nơi thì ruộng đã quang đãng lại còn được thêm mấy thúng cá. Lúc đó bà mẹ vợ mới tấm tắc khen sức khỏe con rề.

Một hôm, bà mẹ vợ sai ông đi mượn thợ để gặt lúa chiêm đã chín. Vì ruộng quá ruộng nên phải cần tới ba mươi người thợ. Ông Hồ vâng lời, nhưng đi loanh quanh một lát rồi trở về trình với mẹ :

— Thưa mẹ, con đã đi mượn nhưng họ đều bận cả, chả được người nào.

Ở nhà, bà mẹ vợ vẫn đinh ninh là sẽ có ba chục người thợ về ăn nên đã lo thời một nồi ba mươi cơm với thức ăn dọn sẵn đầy đủ. Ông Hồ liền bác ra ăn hết. Bà mẹ vợ vừa giận vừa buồn cười hỏi :

— Mày ăn nhiều như thế có vỡ bụng ra không ?

Ông Hồ thưa :

— Xin mẹ đừng giận. Mấy mẫu ruộng đó cứ để đấy, con sẽ gặt chỉ nội một ngày là xong.

Sau đó ông Hồ chặt tre, chẻ lạt mang đi. Quá nửa ngày là ông đã gặt hết rồi bỏ lại thành bốn gánh quảy về.

Từ đấy bà mẹ vợ lại càng thương hơn, hết sức nuôi nấng chàng rề ăn bạc. Ông Hồ rất thông minh, học đâu nhớ đó. Gặp dịp trong huyện vào đám có mở cuộc đánh vật, Ông ghi tên nhưng chẳng ai dám đấu vì quá biết sức ông.

Năm ba mươi tuổi ông nổi tiếng về tài văn chương. Khoa Tân Sửu, ông đi thi đỗ ngay Tiến Sĩ.

Một bạn đồng khoa với ông là Nguyễn Thanh, trong lúc ngồi chơi hai người vui đùa hỏi nhau :

— Bác có thể đãi thọ cơm nước cho tôi trong một tháng không ?

— Xin mời bác cứ tới. Dù thế nào thì tôi cũng phải lo cho đủ.

Cách một tháng sau, ông Hồ cùng với một người nhà đến thăm ông Thanh nhưng không may ông này đi vắng. Ông Hồ mới nói với vợ bạn rằng :

— Thưa bà, tôi với ông nhà có hẹn nhau đến chơi. Nhân hôm nay có việc ngang qua đây nên ghé vào thăm ông bà. Nếu bà có lòng thiết đãi thì xin cho bọn chúng tôi vào khoảng ba mươi người một bữa cơm.

Nghe thấy nói là bạn chồng tới chơi, bà Thanh vội vàng mời vào rồi kêu người thồi một nồi năm mươi cùng giết một con lợn béo và làm sáu mâm cỗ đoạn bùng lên. Ông Hồ giả cách bảo tên người nhà ra kêu những người kia vào rồi hai thầy trò cứ việc ngồi ăn. Ông Hồ ăn hết mâm này tới mâm khác. Ăn xong no nê, ông Hồ cảm ơn từ biệt.

Khi chồng về, bà Thanh thuận lại :

— Hôm qua có một người tự xưng là bạn rất thân với ông tới chơi. Tôi mời lại thiết đãi. Ông ta cho biết là cùng đi với ba mươi người khác nữa hiện còn đang chờ ngoài ngõ. Tôi tưởng thật mới lo làm cỗ, mổ lợn, dọn cỗ mang lên. Nhưng chẳng thấy ai hết ngoài mình ông ta với tên người nhà. Ông ta ăn nhanh như gió cuốn, hết mâm này sang mâm khác, chỉ một loáng là nồi năm mươi cơm không còn một hạt. Rõ

khiếp ! Không biết có phải là người hay là ma quỷ mà ăn uống ghê thế.

Nghe thấy nói sức ăn như vậy, ông Thanh chợt nhớ ra người đó chính là ông Hồ nên bảo vợ :

— Thế thì đúng là ông bạn tôi tên Lê Như Hồ rồi. Độ nọ quả thực tôi có hẹn mời ông ấy tới chơi.

Năm sau ông Thanh ra thăm ông Hồ để xin lỗi. Ông Hồ cũng làm cỗ thiết đãi. Ông sai người mổ hai con lợn béo và thồi bốn mâm xôi bùng lên thiết ông Thanh. Tuy cũng là người ăn khỏe, nhưng ông Thanh chỉ ăn hết 1/2 góc con lợn và già nửa phần xôi, trong khi Ông Hồ ăn hết phần của mình lại chèo sang mâm của ông Thanh. Ông Thanh cả sợ :

— Ngày xưa ai cũng biết làng

Mộ Trạch có ông Lê Nại (1) là ăn khỏe mà chỉ soi hết mười tám bát cỗ và uống mười hai bát canh trong một bữa. Giờ đây nếu đem so sánh với bác thì ông ta còn thua xa. Cả cơ nghiệp của tôi chắc chỉ đủ thiết bác bữa cơm là cùng.

Khi ông Hồ làm quan tới chức Tả thị lang, vâng lệnh vua sai đi sứ. Sang tới Trung Hoa, mọi người nghe thấy nói ông là người ăn khỏe đều kinh ngạc. Người Tàu dọn một bữa cỗ mười tám tầng rồi mời ông vào ăn. Ông Hồ ăn hết tầng này tới tầng kia. Khi tới tầng thứ mười tám, ông thấy có một cái đầu người (thực ra đó chỉ là đầu một loại cá rất giống với đầu người). Ông Hồ cầm đũa chọc vào hai mắt con cái rồi dơ cao lên cho mọi người cùng thấy và bảo rằng :

— Tao là học trò, xưa nay chưa nếm mùi thịt đầu người như thế nào, nay Vua Tàu cho tao ăn thử đầu người Tàu, thật là vinh dự. Chúng mày mau mang con dao lại đây cho tao.

Mọi người đứng chung quanh thấy thế đều bật mắt hết. Vua Tàu biết ông không sợ lại còn nhạo báng bèn sai người bùng đi chỗ khác.

Một lần, vua Tàu thử tài quan sát của ông mới bật mắt ông lại, đoạn dẫn đi chỗ khác ba ngày mới đưa trở về chỗ cũ rồi hỏi xem ông

đang đứng ở đâu, ông trả lời ngay :

— Đây là chỗ tôi ngồi ăn yến hôm nọ.

Thấy ông trả lời đúng, vua Tàu tha không bật mắt nữa và phục ông là người có trí nhớ tốt.

Một lần khác nữa, ông đã chứng tỏ tài suy đoán của mình. Lúc bấy giờ bên Tàu trời làm hạn hán ba bốn tháng hơn mà không có mưa. Nhân dịp các sứ tới triều cống, vua Tàu hạ chiếu sai các sứ làm lễ cầu đảo. Ông Hồ biết là trời chưa mưa nên vội quỳ xuống tâu :

— Tâu lạy đức Hoàng Đế, nước chúng tôi là nước nhỏ nên xin để các sứ thần kia cầu trước.

Vua y lời. Lần lượt các vị sứ thần làm mọi cách cũng không thấy có một giọt nước nào. Nhân dịp này ông Hồ bịa ra chuyện là nhân viên của ông có người biết hô phong hoán vũ, nhưng xin để lui lại vài bữa đã. Kỳ thực ông tìm kế hoãn binh để đi xem các thứ cây cỏ nếu thấy rễ cây si hay cỏ gà mọc trắng nõn là biết trời sắp có mưa. Sau đó ông mới xin bày đàn ra cúng. Quả nhiên ngay hôm sau mưa như trút nước suốt mấy ngày đêm. Vua quan nước Tàu đều khen ông là người có lòng chân thành đến nỗi cảm cách được cả trời đất bèn phong cho ông làm « Lưỡng quốc thư lại ». Nhân thấy ông có tài ứng đáp Vua Tàu bèn giữ ông lại để dạy các hoàng tử học.

Trong lúc dạy, bất cứ hoàng tử nào có lỗi đều bị ông lấy roi đánh để sửa trị, vì ông cho rằng « Tiên học lễ hậu học văn ». Bà hoàng hậu thấy các con bị đòn mãi mới xin chồng chọn một vị quan khác. Nhờ đó ông được trở về nước Nam. Vua ta bèn phong cho ông là Thượng thư.

Ông Lê Như Hồ sống lâu tới bảy mươi một tuổi mới mất. Khi ông mất, triều đình ban cho ông một cái áo quan (hòm) bằng đồng. Nước Tàu cũng cử người sang đưa đám.

Ngày nay lăng của ông còn trong làng Tiên Châu.

(1) Nếu có dịp sẽ nói tới Lê Nại trong số báo sau.

CHUYỆN CÔ BÉ

thích biến hình thành đủ mọi thứ

Ngày xưa có một bà mẹ có một cô con gái bé tên là bé An. Bà mẹ này cũng như tất cả các bà mẹ khác trên thế giới, nghĩa là có lúc vui, có lúc buồn, có lúc lo nghĩ, nhưng dù sao vẫn là một bà mẹ.

Nhưng cô bé thì khác hẳn. Tất nhiên cô bé lúc nào cũng vui vẻ nhưng cô khác hẳn các cô bé khác, lắm lúc người ta tưởng cô không còn là một cô gái bé nhỏ nữa. Cô bé lúc thì trở thành một cái máy cày, lúc thì trở thành một cái xe gắn máy, lúc lại là một bông hoa, lúc lại là một cái máy điện thoại.

Nghĩa là luôn luôn biến hình đổi dạng rất nhanh.

Một hôm gà mẹ bảo cô : «Con đi mua cho má một ký bột đi. Má làm bánh cho con ăn.»

Nhưng cô bé lúc đó mồm chồm lại : «Pin ! Pin». Nghĩa là cô đang là một cái xe buýt. Và tất nhiên có bao giờ người ta thấy một cái xe buýt vào hàng mua bánh bao giờ, phải không má ?

Thế là bà má phải đi mua bột lấy. Rồi bà về nhào bột làm bánh.

Trong lúc nhào bột, bà bảo :

«Con vào trong trạn lấy cho má mấy quả trứng đi.»

Nhưng cô bé đã dẫu mở ra căn gâu. Cô đã thành một con chó rồi. Và tất nhiên là một con chó rất dữ. Có bao giờ người ta có thể đề cho một con chó dữ và tham ăn vào trong trạn để ăn bao giờ đâu, phải không má ? Cho nó vào hó ngón hết đồ ăn trong đó thì nguy quá.

Bà má đành phải đi lấy trứng lấy rồi nhào bột, lấy khăn dẩy lên rồi cho vào lò nướng.

«An ơi ! Con đi giặt lạc đậu phộng cho má đi để má làm nhân bánh.» Cô bé suy nghĩ một chút. «Má ơi ! Con là một con chim sẻ rồi má ạ. Chim nhầy nhót trên bếp, nếu sai chim sẻ giặt lạc thì có khác gì mồi sẻ sợi hết lạc cho rồi, phải không má ?»

Bà má đành phải tự mình đi giặt lạc, giặt xong rồi cho bánh vào khuôn. Gian nhà bếp thơm lừng mùi bánh nướng.

Đột nhiên An hỏi má : «Má ơi ! Má có biết bây giờ con là gì không ?»

Bà má không trả lời.

Bánh nướng xong, thơm quá ngon quá. An nói :

— Má cho con một miếng đi.

Nhưng má không nói gì cả. An cần mồi suy nghĩ.

— Má ơi ! Sao má không nói gì cả thế cả má ?»

Nhưng má vẫn không nói gì hết. Má đem đánh vào trong phòng ăn. Lúc đó má mới nói : «Con định bảo má nói gì bây giờ ? Má là một con cá. Có bao giờ con thấy một con cá cho kẻ khác ăn bánh không ?»

An cúi đầu suy nghĩ. Đột nhiên cô bé thở phì phì, Thì ra cô vừa biến thành một máy bay phản lực. Tiếng máy bay càng ngày càng to và cô bé nói : «Má ơi ! Má có muốn máy bay phản lực đi ra phố mua cái gì về cho ba ăn không hà má ?»

Máy bay bay đi. Lúc trở về máy bay biến thành một cái đĩa hát và học bài sử ký nhanh ghê gớm, chỉ một loáng sau đã thuộc lâu, như cháo.

NGUYỄN XUÂN HIẾU

TIỀN

qua các thời đại

ĐỒ THỊ THUẦN sưu tầm

Trước khi có sự xuất hiện của tiền bạc, người ta buôn bán bằng cách trao đổi thẳng những món hàng.

Thời xưa, khi muốn mua bán, người ta chưa nghĩ ra giấy tiền (ai mà đặt tin tưởng vào một mớ giấy chỉ có in chữ ở trên). Trong thời kỳ đầu óc con người còn người còn đơn sơ, người ta đã mua bán bằng cách đổi chác, những vật cần dùng đến như đôi con thú rừng bị giết với một cái bình chẳng hạn, vì họ cần dùng. Như những dân tộc thiểu số sống trên miền núi nước ta chẳng hạn, lúc trước họ thường bằng lòng đổi những thịt rừng, hay những vật dụng họ làm ra, cung tên, quần áo v.v... cho người kinh, để lấy muối, vì họ ở trên núi không có biển để sản xuất ra muối. Hay những người xưa kia, đổi công việc lấy trâu bò hay là làm lưng cho một người, để xin cưới con gái người ấy (ở rề). Trong kinh thánh, có kể chuyện Gia Cốp ở rề cho cậu là La Ban bảy năm, để lấy con gái là Ra-Chân, sau, vì của cải

của La Ban nhờ Gia cốp chăm sóc mà gia tăng lên nhiều, Gia cốp còn được tặng thêm một bảy chiên nữa.

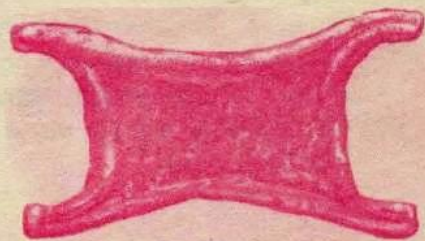
Trở lại vấn đề tiền bạc, từ khi người ta bắt đầu biết dùng tiền để định giá cả, thì khi đó, người ta dùng tiền bằng các vỏ ốc, cùi dừa, mũi tên, cái riêu, những tảng muối mỏ, răng heo rừng, hay răng chó, và những viên đá. Cho đến năm 1954, ở các xứ Kissi hay Toma, dân bản xứ còn dùng làm vật trao đổi, những mảnh sắt đập dẹt và cuộn thừng lại, dài lối 25 đến 40cm, mà những tay thợ rèn trong làng làm ra, gọi là « Guinzés ».

Vàng là thứ mà người ta nặng dùng để trao đổi nhất, trước khi dùng vàng làm những đồng tiền vàng. Màu đẹp, dễ cân mỏng (nhờ vậy mà người ta làm được đủ các áo quan cho mấy vị Vua Ai Cập, xứ

Tàu và xứ ta thì còn dùng để thếp vàng trong các đình chùa, và các cung điện vua). Vàng không bao giờ bị hư hỏng, không bị lửa đốt, không bị nước làm han rỉ và không bị làm hư bởi bất cứ thứ gì khác.

Những bức tranh của Ai Cập cổ còn lại cho đến bây giờ, cho ta thấy cảnh người ta cân đồ kim loại được dùng để làm tiền, và tiền khi đó, là những khoen tròn mà người ta gọi là « deben », làm bằng vàng hay bằng đồng.

Trong truyện « L' Iliade et l' Odyssée », người ta gọi là « talent » (coi hình). Mỗi talent bằng vàng, cân nặng lối 8,5g (talent là thứ tiền bạc được dùng dưới thời Thiên Chúa giáng sinh).

Talent bằng đồng, hình da bò, tìm thấy ở Mycène (thế kỷ thứ 2 trước tây lịch) nặng lối 25,5kg.

Bảng nhỏ bằng sáp, tìm thấy trong những cửa hàng của cung điện vua tại Cnossos, trong Hy Lạp xưa, với hình vẽ của một talent (bên trái) và cái cân để cân talent này.

Người ta cũng dùng bạc để buôn bán đổi chác. Trung Hoa và Việt Nam trước kia, dùng những nén vàng, nén bạc. Bên phương Tây người ta dùng bạc, làm ra những «sicle», để trao đổi. Joseph bị anh em bán lấy 20 sicles bằng bạc và Samson cũng bị Dalila phân bội với giá 800 sicles.

Những cái riu, cái kiềng ba chân, cái nồi bằng đồng cũng được dùng làm phương tiện trao đổi bên Crète (Hy Lạp xưa) hay ở Chypre. Những talent bằng đồng cân nặng tới 25,5kg. Ở Etrurie, và ở La Mã xưa, người ta dùng những miếng đồng thau, gọi là l'aes rude, sau đó người ta sản xuất ra tiền bạc chính cống, gọi là l'aes signatum, rồi gọi là l'aes grave.

Aes rude (làm bằng đồng khối), được dùng như tiền bạc, bởi người Etrusques, và sau đó bởi dân La Mã, vào khoảng thế kỷ thứ 4 và thứ 3 trước tây lịch.

NHỮNG ĐỒNG TIỀN ĐẦU TIÊN

Là phương tiện để trao đổi và định giá những món hàng và những công việc, rất tiện lợi trong ngành thương mại, tiền bạc đã xuất hiện vào khoảng đầu thế kỷ thứ bảy trước tây lịch. Đó là một vật làm bằng quí kim, trọng lượng nhất định, được in dấu của nhà nước đã làm ra.

Một sử gia trứ danh người Hy Lạp, tên là Hérodote, đã viết rằng những người đầu tiên đã sử dụng tiền, là người Lydiens (Á châu), dưới triều vua Gyges (685 — 625

1.

2.

3.

1. Vàng khối Ai Cập, làm thành hình khoen, dùng trong việc thương mại, ở thế kỷ thứ 15 trước Thiên Chúa Giáng sinh.

2. «Talent» vàng của Chypre, nặng 8,6g, thế kỷ thứ 11 trước tây lịch.

3. Nửa talent vàng, của Chypre, nặng 4,68g.

trước tây lịch). Những đồng tiền cũ nhất là những đồng «électrum», làm bằng hợp kim vàng và bạc, còn dưới hình thức những thoi bạc nhỏ. Chắc hẳn những thương gia, để buôn bán cho dễ đã tạo ra những miếng kim loại có trọng lượng nhất định, trên đó họ đóng dấu của nhà họ đã sản ra, sau đó, chính quyền đóng dấu được công nhận chính thức lên.

SUU TẬP TIỀN BẠC

Ngoài giá trị của chất kim làm tiền, và giá trị của đồng tiền mà người ta gán cho nó, đồng tiền cũ còn giá trị sưu tập. Giá trị này tùy thuộc nó cũ hay mới, nó có hiếm chăng, và có giữ lại còn được nguyên vẹn chăng. Ngoài ra còn giá trị «thời trang» nữa; có lúc người ta thích một loại tiền cũ hơn loại khác, hay là vì họ cần kiếm tiền để nghiên cứu khoa học.

Những đồng tiền La Mã thời thế kỷ thứ 3, làm bằng thứ kim loại xấu, và phát hành rất nhiều, bây giờ người ta còn tìm thấy đầy rẫy khắp nơi bên Pháp, thì rất ít giá trị, so với những đồng tiền thời Trung cổ hay thời Phục Hưng, phát hành ít nên chỉ còn lại rất ít.

Ở nước ta xưa thì tiêu xài bằng tiền đồng hoặc vàng bạc, hoặc tiền kẽm, tiền kẽm không được nguyên chất nên rất dễ hư hỏng, rỉ sét và gãy nát.

Mới đây, khi người ta nghiên cứu lại những đồng tiền được tìm ra năm 1904, lúc họ đào đến Artémis ở Ephèse họ nghĩ rằng những đồng tiền đầu tiên, không được làm ra trước khoảng thời gian 640,630 năm trước Thiên Chúa giáng sinh.

Cùng trong quãng thời gian đó, nước Tàu cũng làm ra những đồng tiền đầu tiên của họ.

TIỀN BẠC VÌ CẦN THIẾT

Trong vài trường hợp thật đặc biệt có sự thiếu hụt về tiền tài, người ta làm tiền bằng bất cứ vật dụng gì họ tìm thấy, như da thú, kim loại làm chuông, giấy bìa, sứ, gang. Người ta có thể kể ra, như là những tiền bạc bằng sứ của nước Đức, sau đệ nhất thế chiến,

Tiền bạc là tài liệu lịch sử, chứng nhân quan trọng của quá khứ chúng ta, có khi chỉ nhờ vào đó mà người ta biết được tên những vị vua, hoàng tử, nhiều thành phố xưa mà người ta biết được tên cũng chỉ nhờ vào những đồng tiền đó, phản ánh trung thực của những nền chính trị, kinh tế, xã hội tôn giáo, nghệ thuật của nhân loại.

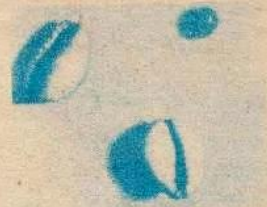
Đồng tiền vàng rất hiếm có, mặc dầu nó cũng có mới đây (1481—1491).

Con dao : tiền bạc Trung Hoa bằng đồng, dài 17 cm, hãy còn được dùng vào thế kỷ thứ 18, trong miền tây nam nước Tàu.

Ngọc, bây giờ còn được dùng làm tiền tệ. trong những đảo Caroline.

Vỏ ốc, được dùng làm tiền trong các xứ Á Châu và Phi Châu:

Tiền khối nước Tàu, thế kỷ thứ 19, nặng hơn 200 g và dài 12 cm.

Tiền Ấn Độ bằng bạc trông giống hình cái kẹp xuất xứ ở Malabar (Ấn Độ). Còn thông dụng mãi tới thế kỷ 18.

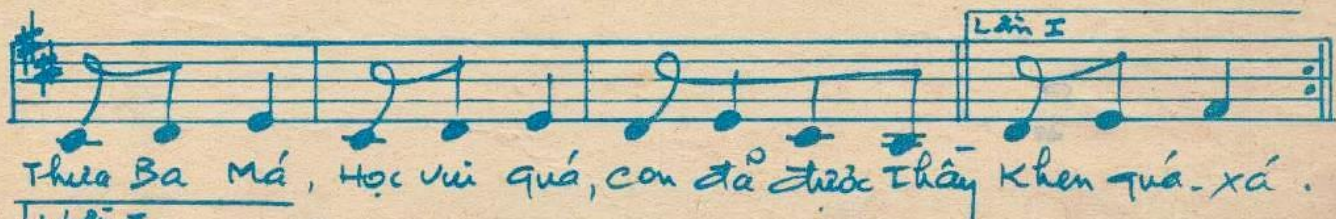
Tiền nước Đức, làm bằng sứ, được phát hành vào năm 1921 sau chiến tranh).

CON ĐI HỌC VỀ

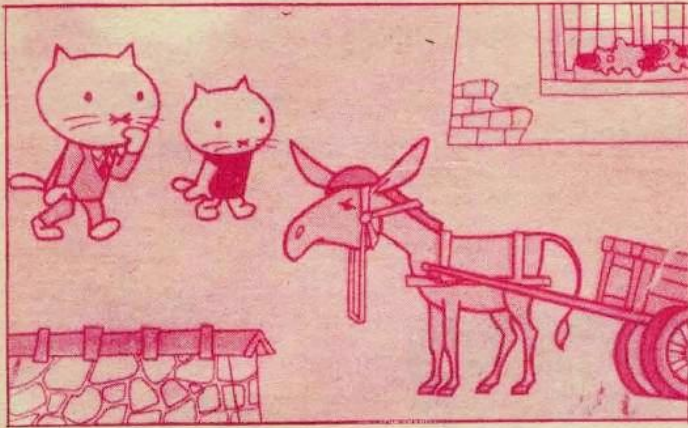
Nhạc và lời
Lân Tuyên

Vui tươi:

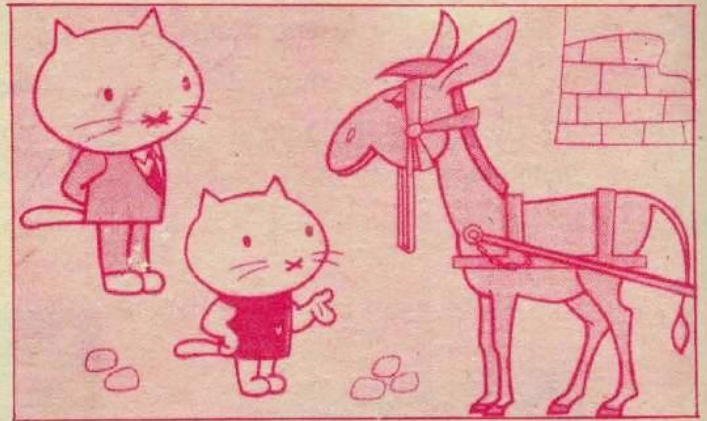

MIU MIU BẠN CỦA CÁC EM LÊN SÁU

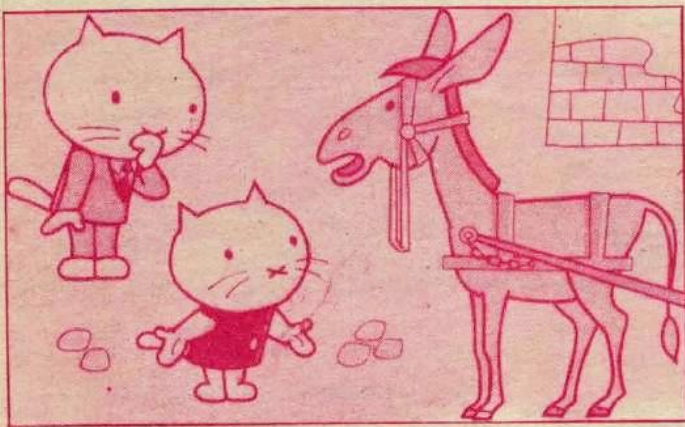
BÍ QUYẾT DẠY LỪA

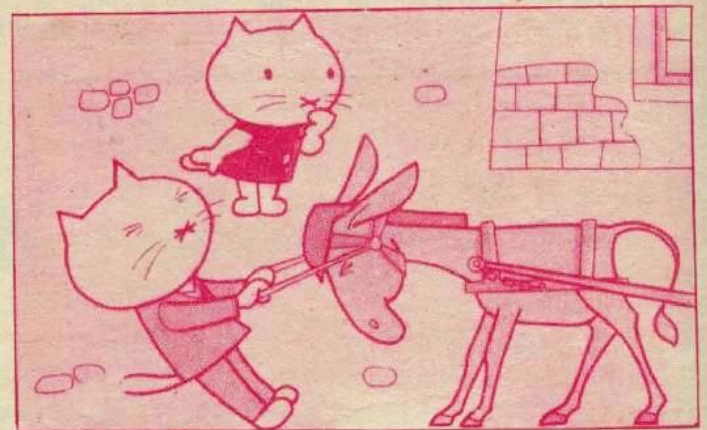
1— Một hôm Miu Miu đi dạo mát với Ba. Miu Miu bỗng trông thấy một chú lừa đang đứng ì trước một cái xe kéo. Miu Miu hỏi : « Ủa ! Sao bồ không đi mà đứng lại làm chi vậy ? »

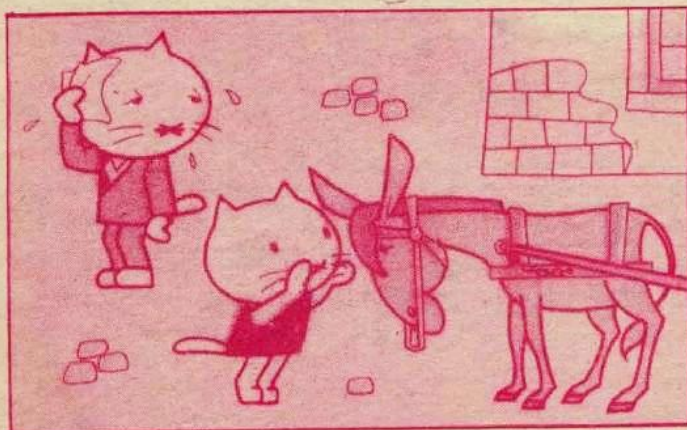
2— Lừa đáp : « Chủ của tôi đã bỏ mặc tôi ở đây rồi, vì tôi không chịu đi theo lệnh của ông ta. » Miu Miu hỏi : « Tại sao bồ lại giở bướng ra vậy ? »

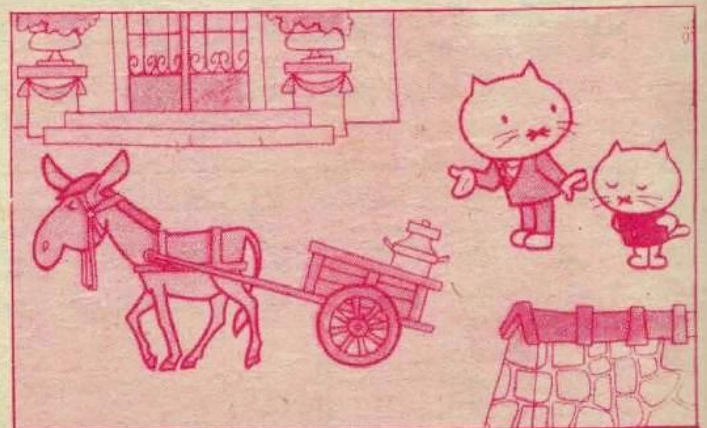
3— Lừa đáp : « Có gì đâu, tôi thích làm những điều trái với lệnh người ta ra cho tôi. Bởi thế nếu ông chủ nói Đi thì tất nhiên là tôi ĐỨNG LẠI ! »

4— Ba của Miu Miu nghe nói rất bực mình. Ba không ưa cái thứ chỉ biết cãi bướng mà không phân biệt phải trái. Ba bèn nín lấy cương lừa mà lôi đi. Nhưng lừa nhất định chẳng nhúc nhích.

5— Miu Miu liền nói : « Ba đề đó cho con. Con sẽ có cách » Nói rồi Miu Miu tiến lại gần, ghé vào tai lừa thì thầm.

6— Một lừa bỗng vênh lên rồi hất ta cát bước. Ba ngạc nhiên quá hỏi « Miu Miu có cách gì dạy lừa vậy ? » Miu mỉm cười : « Có gì đâu, thay vì dục lừa đi, con chỉ nói : Bồ cứ nghỉ đi, tội có gì mà đi cho nó mệt xác ! »

BÀI LUẬN

hay nhất lớp

Trường Nam PHAN RANG.

Lớp : 4B (71—72).

Sĩ số : 59

Tên : BÙI ANH LỢI

Điểm : 7

Lời phê : Khó

Đề : Em đã được mục kích một đám cháy nhà. Hãy tả lại cảnh hãi hùng ấy.

Sáng chủ nhật em đang ngồi học bài, bỗng thấy trên không nhiều cuộn khói bay ngang, em vội hướng về phía phát ra luồng khói thì thấy một đám cháy đang ngùn ngụt bốc lên.

Thật là khủng khiếp một vùng đông dân cư sầm uất đã biến thành ngọn lửa đỏ. Bỗng em giật mình vì một hồi còi lạnh lạnh thét lên thì ra là xe chữa lửa.

Ánh lửa càng lúc càng đỏ dần và lan rộng dần, thỉnh thoảng có tiếng thét tí tễ của một người bị nạn làm tất cả giật mình sợ hãi.

Nhờ sự cố gắng cứu chữa của dân chúng và nhân viên sở hỏa mà

đám cháy đã tắt, sự kinh hãi đã được phá tan thay vào đó sự vui tươi của mọi người.

Đám cháy đã tàn phá thật dữ dội trên năm mươi căn nhà bị cháy và làm chết hai em bé vô tội và một số ít bị thương. Làm tan bao nhiêu của cải do mồ hôi nước mắt đồng bào gây dựng. Vì thế nên nhà từ thiện đã đến giúp đỡ và an ủi đồng bào bị nạn.

Sau khi điều tra em mới biết được rằng vì vô ý trong lúc nấu cơm một cô bé đã gây ra vụ hỏa hoạn này. Đây cũng là một bài học đích đáng khuyên ta nên cẩn thận khi làm mọi công việc.

NGUYỄN THỊ THANH VÂN

Lớp : Bảy I

Bản số 5

Lời phê của cô : Khó

Điểm : 15

Đề bài : Em có lần làm một việc quấy khiến em ăn hận mãi. Hãy thuật lại.

Thuở ấu thơ, em đã gây ra một lỗi lầm tày trời mà lương tâm em vẫn còn cắn rứt đến ngày nay.

Vì không anh em, mỗi ngày em thường chơi đùa với đứa em họ, trạc mười một tuổi. Minh tên em họ, đặc biệt tuy là con trai nhưng rất sợ

ma, yếu tim, yếu chân. Minh trái ngược hẳn với em tuy là con gái nhưng phá phách không ai bằng. Có lẽ vì thế nên em đã nhiều lần bày trò tinh quái khiến Minh la óm tởm.

Một buổi chiều kia, em trông thấy một cái mặt nạ sợ người được

bày bán ở quán « Bà Hai ăn trâu ». Một ý nghĩ táo bạo lướt qua đầu em, em mua chiếc mặt nạ đem về nhà.

Chiều hôm đó, cả nhà em đều đi vắng, duy chỉ còn mình Minh và em. Mây mù giăng mắc khắp bầu trời. Khu vườn nhà em âm u, không một ánh sáng. Chúng em bách bộ trong vườn cây. Đến gốc cây xoài, em dừng lại nhìn con diều bị mắc vào cành cây. Em thách đố Minh, nếu lấy được con diều, thì em sẽ thưởng cho một cây súng cao su. Bàn tính háo thắng, Minh nhận lời. Em vào nhà sau, hẹn mười phút nữa sẽ trở ra.

Trong lúc ấy, em vào nhà mang cái mặt nạ sợ người trắng dã với đôi mắt sâu oăm vào mặt. Đoạn, em chạy đi lấy cái đèn đen ra ngoài vườn « Trang bị » xong, em từ từ tiến ra cây xoài. Thấy Minh đã leo lên được trên cây và giờ tay sắp sờ đến con diều, em mừng thầm. Em giả tiếng hú ghê rợn của ma quái, đưa hai tay lên cao run lẩy bầy. Minh la lên một tiếng hãi hùng, rồi đỡ lưới, hai mắt tròn xoe nhìn chăm chú vào mình em. Minh sợ hãi từ từ tụt xuống thân cây. Em chạy nhanh đến, tay càng ngày càng run mạnh với những tấm vé số xếp thành móng nhọn gắn vào mười đầu ngón tay. Còn đến 2 « nấc cây » nữa, Minh mới có thể nhảy xuống đất. Nhưng, trong lúc quỳnh quá, Minh phóng đại xuống bất chấp cả hiểm nguy Oái ăm thay! Minh bị vướng phải cành nhọn hoắt từ cây bên cạnh chia sang, té sòng soài trên mặt đất, ôm chân kêu la thảm thương.

Đến lúc đó, không còn tự chủ được nữa, em gỡ mặt nạ ra, chạy đến nhìn Minh khóc nức nở. Sau đó, Minh được chở đi bệnh viện cứu cấp. Trên giường bệnh, Minh nhận lỗi tự mình treo trước mặt mọi người. Thấy cử chỉ cao thượng của Minh em vô cùng xấu hổ với hành động ngu xuẩn của mình.

Đề lương tâm dờ căn rứt một phần nào, sau đó, em đã thú tội cùng cha mẹ. Những ngọn roi mây vùn vút quất lên mình em lúc đó không làm cho em đau đớn bằng hình ảnh Minh phải chịu tội nguyên một bên chân khi trở về sau hai tháng điều trị.

thiều nhi/13

chuyện lạ bốn phương

Bé XUÂN THẢO

SỢ NƯỚC.

Một chuyện lạ. . không lấy gì làm lạ lắm là chuyện sợ nước. Sở dĩ tiểu muội đem trình làng bé tí chúng ta chuyện này là vì tiểu muội mới bắt được một tấm ảnh hay hay của gia đình nhà khỉ.

Một bà mẹ khi có lẽ vẫn bực bội vì cái tính sợ nước của con, bà bèn làm một phát lôi con ra chậu nước để lau mặt rửa mày.

Trông ảnh rồi nhớ đến mình, các bạn phe bé tí ta chắc ai cũng có dịp — ít nhất cũng một lần được mẹ lau mặt như vậy phải không?

CHUYỆN KINH KHỦNG.

Một số báo trước, tiểu muội có kể mí các bạn bé tí phe ta chuyện một bác đứng lâu trên dây để đoạt giải quán quân. Hôm nay tiểu muội lại biết được có một bác khác làm chuyện còn kinh khủng hơn và tiểu muội xin trình làng ngay. Bác này đã leo tuốt lên thượng đỉnh một nhà lầu 15 tầng, đặt một cái ghế ở bờ mép, rồi lại bắt một cái ghế khác chồng lên cái ghế trước nhưng ghế này chỉ đứng có hai chân. Rồi bác ta chễm chệ lên ngồi ở cái ghế trên cùng đó, và bác nhìn xuống đất ở 50 thước phía dưới.

Phe người lớn làm nhiều chuyện kỳ lạ thật phải không các bạn.

KÍNH AN TOÀN.

Ông Edward Ellis nguyên là một nhà thực vật học của Viện Bảo Tàng Anh Quốc, là trưởng phòng thí nghiệm chuyên khảo cứu và thí nghiệm ở Anh vừa phát minh được một loại kính đặc biệt. Loại kính này được làm bằng một thứ thủy tinh có thể ngăn chặn không để cho một viên đạn xuyên qua. Phe bé tí nhà ta có thể tưởng tượng được niềm hãnh diện của ông khi phát minh được điều này. Ông tin tưởng loại kính này đến nỗi ông dám mang loại kính này lên mắt và nhìn thẳng vào... họng súng. Súng nổ « đoàng » một tiếng, mắt kính bị vỡ nhưng ông chẳng sao, bèn cười ha hả mừng sự thành công.

GIÀ NHẤT THẾ GIỚI.

Cái bình được coi như sống lâu nhất thế giới là một cái bình của Hy Lạp. Bình này đã được nặn vào khoảng thế kỷ thứ VI trước Tây lịch, nghĩa là cách nay khoảng hơn 2.500 năm. Bức hình khắc trên bình đã ghi lại phong tục tập quán của xã hội Hy Lạp thời đó.

NGƯỜI TA NGỦ TRÊN NƯỚC :

Đây là một cách nói để chỉ cái giường của Hoa Kỳ vừa tung bán bên Tây. Người ta chế nó gồm một cái túi thật lớn bằng nhựa dẻo rất bền chắc vì có 2 lớp nhựa dẻo, bên trong chứa đầy hơi nhờ vậy nên nó nổi trên mặt nước, các bé tí nhà ta có thể trải nệm lên mà nằm ngủ. Sướng hông?

Tác phẩm: NHỮNG GIỌT MỰC.
Tác giả: LÊ TẮT ĐIỀU
Người đọc: MAI KIM

Những giọt mực là tác phẩm thứ 7 của nhà văn Lê Tắt Điều, do Huyền Trân xuất bản, dày 170 trang truyện gồm 11 chương, mỗi chương đều hàm súc những nét độc đáo riêng biệt của một truyện ngắn, một ý nghĩa, nhưng tổng hợp lại thì Những giọt mực lại mang sắc thái của một truyện dài.

Chất liệu đề dựng truyện của Lê Tắt Điều thật là khác thường không những so với những tác phẩm trước đây của ông, mà còn là 1 hiện tượng riêng biệt trong sinh hoạt sáng tác hiện nay. Ở Những Giọt Mực, tác giả đã khai thác một thể tài khó khăn và mới lạ nhất: đó là thế giới của những đồ vật vô tri bất động.

Truyện được dựng trong bối cảnh 1 căn phòng của một cậu bé mà nhân vật là những vật dụng, những đồ chơi mà thường ngày cậu bé nhìn thấy hoặc dùng tới. Tuy nhiên khung cảnh của câu chuyện không phải chỉ giới hạn trong căn phòng nhỏ hẹp, mà tác giả còn đưa các nhân vật của mình vào vùng trời

mênh mông để nghe tiếng nói của Mây (những mũi tên trường thành), bông bèo trôi theo dòng sông ra biển (Tình bạn của đôi quốc)

Với óc tưởng tượng vô cùng phong phú, với những nhận xét tinh tế và sâu sắc, Lê Tắt Điều đã tài tình khéo léo nhân cách hóa những đồ vật vô tri giác như « Bức đèn xếp, ông bàn, Bức đồng hồ, chị bóng bay chú con quay v.v... » thành những nhân vật mà người đọc tưởng chừng như chúng có tiếng nói, có hơi thở có sự sống sự chết, có buồn vui giận hờn và nhất là trong sự sinh hoạt chung của thế giới đồ vật đó vẫn tiềm tàng một lòng thiết tha nhân ái song song với ý hướng giáo dục trẻ thơ.

Cộng thêm kỹ thuật điều luyện, giọng văn trong sáng nhẹ nhàng cùng với những tia nhìn dí dỏm trào lộng một cách duyên dáng (ông bàn có 4 chân mà không đi được, trong khi bác Ô đen không có chân mà được du lịch đó đây) Lê Tắt Điều đã tạo sự lôi cuốn cho tác phẩm của mình.

Quả thật, qua Những Giọt Mực, Lê Tắt Điều đã chọn cho mình một thể tài khó khăn. Nhưng chính vì sự khó khăn đó đã tạo cho nhà văn cơ hội để tận dụng khai triển mọi khả năng sáng tạo Lê Tắt Điều đã tạo được mọi cơ năng hoạt động một cách thật tự nhiên gần như hữu lý cho các vật bất động cũng như thứ tiếng nói tràn đầy tình thương. Tóm lại, qua Những Giọt Mực, Lê Tắt Điều đã thành công như thứ ánh sáng rực rỡ trong thế giới đồ vật của ông vậy.

Ô CHỮ CON NGỔNG Của TRƯƠNG MINH NHẬT

NGANG :

- 1) N — C.
- 2) A — Mờ ra—Tiền (viết tắt)
- 3) Hân, nó — N — Bè thành từng mảnh vụn
- 4) Tàu chở máy bay.
- 5) Tàu chiến có bọc sắt — Ganh nạnh.
- 6) N — Mượn để làm việc gì — Một chữ.
- 7) Giúp đỡ lúc hiểm nghèo.

DỌC :

- A) Bây giờ, hiện tại.
- B) Hát bỏ á.
- C) Sau mùa xuân (viết ngược)
- D) Không khóc nữa.
- E) GE — Bê phơ.
- F) KT — H
- G) Mẫu tự thứ 20—HG—Học trò lười bị điểm này là cái chắc.
- H) Thủ đô miền Bắc (Thiếu a) — N.
- I) A — Tiếng gọi đàn bà, con gái.
- J) Mất nhiều công khó nhọc.
- K) Thích nhiều (viết lộn xộn) — I dài.
- L) Vội vàng (V.L.X)
- M) Tiếng nổ lớn.
- N) Mẫu tự thứ 8.
- O) Tên thứ nhì trong hàng con.
- P) Long mây.

(xem trả lời trang 26)

VƯỜN HỒNG

Đề yêu đời

Mượn và cho mượn

Các em thân mến của chị! Nếu bây giờ mà chị gặp các em, trời nắng chang chang, chị hỏi mượn em cái nón (nếu em có) chị tin chắc là em sẽ sẵn sàng cho chị mượn ngay chứ gì. Em tốt lắm. Sẵn sàng nhường tiện nghi của mình cho người khác, để mình chịu phần thiệt thòi, là một trong những đức của nhà Phật là từ bi, nhà Khổng là lòng nhân đó em ạ. Thế nhưng nếu chị đang khỏe mạnh, có thể chịu nắng được, mà đòi mượn của em như vậy, để em phải hy sinh cho chị, thì chị lại là người bất lịch sự mất rồi. Cho nên, chúng ta cũng nên bàn qua về vấn đề mượn và cho mượn, thiết tưởng cũng không đến nỗi vô ích phải không các em.

Khi các em cần một món đồ gì mà bạn dư, em có thể hỏi mượn nếu sự mượn không làm phiền bạn. Trong cách hỏi, nên dành cho bạn một lời thoát đề nếu bạn không muốn cho mình mượn, bạn cũng không bị mắc cỡ. Bạn không cho mượn em đừng buồn giận, vì có thể bạn cũng cần như em. Nếu bạn cho mượn, em nên giữ gìn rất cẩn thận, hơn là đồ của

em nữa, và tìm cách trả lại càng sớm càng tốt. Lúc trả ráng sao cho tình trạng món đồ được tốt hơn hoặc ít ra thì cũng phải bằng lúc em mượn. Chị còn nhớ, dạo bé, nhà hàng xóm chị đãi tiệc yên lão rất lớn. Ông chủ nhà phải mượn rất nhiều đèn «măng sông» (vì ở nhà quê không có điện) Hôm tiệc xong ông bảo người nhà đem hết tất cả đèn ra chùi rửa láng bóng, châm dầu đầy hết các đèn xong rồi mới sai người nhà đem trả và kèm theo lời cảm ơn. Chị tin chắc ông cụ đó khi nào còn cần xài đồ gì mà phải đi mượn thì hàng xóm sẽ rất sẵn sàng cho mượn.

Tuy nhiên, có một vài thứ các em nên ráng tránh đừng mượn. Thí dụ: Đến nhà bạn thấy cuốn sách quý, em đừng hỏi mượn mà chỉ nên xem tại chỗ, bút máy bạn đang viết có chiều riêng, em mượn viết, lát sau bạn sai sẽ bị gai giấy. Hoặc là những món đồ kỷ niệm, em cũng không nên mượn vì rủi mình làm mất thì sẽ không thể đền bạn được. Người lớn thì còn phải tránh mượn nhiều thứ như: Súng, xe hơi, máy ảnh.v.v...

Mượn là chuyện bất đắc dĩ, và điều cần nhất là ráng tránh gây buồn lòng người cho mượn được chừng nào tốt chừng nấy. Nhưng người cho mượn cũng nên ráng tránh cho

người mượn đồ của mình đỡ áy náy chừng nào tốt chừng nấy. Nếu em có món đồ mà người khác vì không có phải hỏi mượn, ấy là Thượng Đế đã ưu đãi em hơn bạn rồi, em càng nên cảm ơn Thượng Đế bằng cách đừng ích kỷ để buồn lòng Thượng Đế. Nếu có thể, em nên vui vẻ cho bạn mượn và nếu bạn có lỡ làm hư hỏng, em nên an ủi cho bạn khỏi ân hận quá. Tóm lại, chỉ cần nhớ mấy câu ngắn ngủi: «Ráng đừng làm buồn lòng nhau», thì mọi sự sẽ dễ dàng biết bao.

Cuối cùng, đề cho câu chuyện có thêm phần kết cấu đậm đà, chị mời các em đọc một truyện ngắn trong cuốn «20 truyện tuyệt tác», loại sách Song ngữ của nhà xuất bản Ziên Hồng, truyện mà được nhiều nhà phê bình coi là truyện ngắn hay nhất của văn hào Guy de Maupassant. Truyện rất sâu sắc về con người, nhưng trong tầm hiểu của Thiếu Nhi chúng ta, truyện cũng đã đủ hay rồi. Chỉ cần hiểu đến lòng tự trọng của người đàn bà đi mượn, chị đã thấy mệnh mang thương cảm, đó là truyện: «Chiếc vòng kim cương».

Nếu các em chưa tìm đọc được, chị xin tóm tắt: «Có một người đàn bà đẹp, chồng là tiểu công chức, một hôm được ông bộ trưởng mời dự tiệc. Bà ấy muốn khỏi thua kém mọi người nên mượn bạn một chiếc vòng cổ có hạt rất đẹp của bạn. Tan tiệc, về tới nhà thì thấy đã mất.

(Xem tiếp trang bên)

VƯỜN HỒNG & VƯỜN HỒNG & VƯỜN HỒNG & VƯỜN HỒNG & VƯỜN HỒNG

BU'ỐM TRONG VƯỜN

NỖI NHỚ MÊNH MÔNG

Em nhớ đồng quê nhuộm nắng vàng
Đôi giòng sông nhỏ sóng mơn man
Lao xao bụi trúc bên làng cũ
Nhớ cả những chiều đông chớm sang...
Em nhớ hoàng hôn phủ cánh đồng
Chuông ngân nhẹ nhẹ giữa hư không
Nông phu, mục tử quay về xóm
Chấm dứt một ngày đơm nắng trong...
Em nhớ trăng vàng nấp sau cây
Đêm trăng thôn dã thật vui vầy
Đầy nghe giã gạo, kia hò hát
Trăng ngân ngơ thắm... trắng ngất
ngây...

Em nhớ ban mai, nắng đẹp về
Bóng ai thấp thoáng cạnh bờ đê
Vườn tược lung linh, người vun xới
Sinh hoạt bắt đầu nơi thôn quê...
Em nhớ muôn vàn bóng hình xưa
Biết bao lưu luyến nói sao vừa
Chỉ ước mong về thăm đất mẹ
Cảnh sắc êm đềm... mây giăng thưa...

TẠ LỆ VĂN
(Trung học Hoàng Diệu)
BA XUYỀN

HOÀNG HÔN.

Trời chiều lặn xuống chân trời.
Gió vi vu thổi, sương rơi mờ mờ.
Chú Nai đượm về thần thờ.
Ngước nhìn mấy bóng chim tơ lạc đàn.
Xạc xào lất phất lá vàng.
Bâng khuâng khói thoảng lan tràn
rừng thông.

UYÊN PHƯƠNG
T.H Khiết Tâm. BH

CHUYỆN NGÀY XƯA

Nhớ về kỷ niệm xa xưa.
Bờ ao, thác nước vẫn chưa xóa mờ
Hàng dừa, bến nước nên thơ
Con Lan, Con Lý, bây chừ ở đâu?
Hoa đồng mức kết liền nhau
Đeo vào cò áo làm râu chuối vàng
Tàu dừa cũng lấy làm sang
Kết thành cà rá điểm trang ngón ngà
Giã làm đào hát, ngâm nga
Lan cùng con Thúy vào nhà về râu
Chiếc khăn bịt lại bời đầu
Còn hai chiếc nữa làm thân áo dài
Quýt non bán chục mười hai
Mẹ hay bắt được cúi dài cả ba.

TRÚC HOÀNG LAN
9A, Trung Học Hiếu Thiện

BÌNH MINH

Quê nghèo nhuộm ánh bình minh.
Giọt sương đêm đọng rung rinh trên
cành

Ái mình dưới cụm cây xanh.
Túp nhà nho nhỏ mái tranh êm đềm.
Con gà ngơ ngác trên thềm.
Làn lông óng mượt, mềm mềm như tơ
Mèo vàng soái bụng rằm mờ
Gió luôn bốn vó ra hồ nắng vàng!

Nguyễn Thơ

THU VỀ...

Chim di dầm lá lao xao
Ta về tự hỏi vì sao thu tàn
Rừng thông chừ rất tiêu hoang
Thu đi, thu đến có mang theo gì
Thời gian nhịp bước mà chi
Lá than số kiếp, đồ mi cười buồn
Đường đi vạn dấu chim muôn
Tuổi em vương vấn như khuôn chi
hồng.

THU THẢO
(T.V.Đ. Thế Hệ. Trẻ Saigon)

thiều nhi/17

Vợ chồng bà ấy hốt hoảng tìm tòi, cuối cùng không thấy, họ đành đi tìm mua chuối khác giống như thế ở một cửa hiệu kim cương rất lớn rồi đem vào chiếc hộp cũ và hy vọng sẽ được như chiếc vòng của bạn để bạn khỏi buồn. Khi đem trả họ lo lắng sợ bị phỉa trách, may thay bạn không hề coi lại chỉ lơ đãng cất đi. Số tiền mua vòng họ phải vay nợ cào cẩu với số lãi rất nặng mà họ phải làm lụng cực nhọc trong suốt 10 năm trời mới trả xong. Một hôm sau một ngày mệt nhọc, bà ấy đi tản bộ và gặp lại bà bạn cũ đã cho bà ấy mượn chiếc vòng. Nghĩ rằng bây giờ công nợ trả xong rồi, lòng thơ thới hân hoan, bà ấy muốn nói với bạn tất cả câu chuyện. Khi bà ấy chào, bà bạn không còn nhận ra được người đàn bà bình dân kia là ai. Đến lúc bà bạn nghèo xưng tên,

họ mới nhận được nhau. Bà bạn giàu ngạc nhiên sao bạn lại lam lũ như vậy. Bà bạn nghèo nói cho bạn biết câu chuyện làm mất chiếc vòng nhận hốt và mười năm làm lụng cực nhọc để đền bạn, với tấm lòng sung sướng thanh thản và hãnh diện rằng đã trả xong nợ.

Nhưng bà bạn giàu cảm động quá mà nắm lấy tay bạn nói rằng:

— Trời ơi! tội nghiệp bạn! vòng của tôi là của già, chỉ đáng giá vài trăm bạc mà thôi!

Các em ơi! Cái gì có thể cho mượn, em nên cho người khác mượn và cái gì có thể không cần mượn em nên ráng đừng hỏi mượn, giữ được điều đó, lòng em sẽ thanh thản được phần nào.

Chị ĐỖ PHƯƠNG KHANH

GIẢI TRÍ

CÁI KIM NỒI

Nếu bạn nhỏ một giọt nước lên một miếng kiếng, giọt nước sẽ trải rộng ra, nhưng nếu bạn nhỏ lên đó một giọt thủy ngân, giọt thủy ngân vẫn giữ nguyên một cục bi. Hai hiện tượng trên khác biệt nhau là vì nước thấm ướt miếng kiếng, mà thủy ngân thì không thấm.

Nếu ta có một cây kim thật khô, hoặc có tráng ít dầu, cây kim sẽ khó bị thấm nước; vì vậy ta có thể đặt cây kim này lên một mặt nước trong tô, mà cây kim không bị rơi xuống đáy, mặc dầu kim loại làm ra cây kim thì nặng hơn nước.

Nhưng ta phải đặt thật nhẹ nhàng, ta có thể dùng nhiều cách như sau:

— Dùng hai sợi dây giữ hai đầu cây kim, đặt nhẹ nhàng xuống mặt nước, sau đó sẽ từ từ rút hai sợi dây ra để

kim nổi, đừng đụng vào kim.

— Cũng có thể cầm đầu mũi kim, rồi từ từ đặt nó xuống, nhưng phải nhịn thở để khỏi động mạnh, và tay phải khéo léo lắm.

— Dễ hơn là dùng một cái nĩa để đặt nó, nhưng xuống nước rất từ từ.

— Một em nhỏ cũng có thể đặt kim bằng cách để nó lên một tờ giấy gói thuốc lá, rồi để cả hai trên mặt nước. Tờ giấy thấm nước sẽ rút xuống đáy, và cây kim sẽ nổi lại. Ta cũng có thể đặt một đồng tiền bằng cách này.

— Nếu ta làm như thế với một cây kim nam châm, là ta đã có thể có một cái địa bàn (cho ta hai hướng nam, bắc đấy), tạm thời, nhưng rất chính xác.

CÂU ĐỐ KỲ NÀY

Mấy lần trước, mỗi kỳ tòa soạn chỉ ra có một câu đố làm em nào tắc tị là tắc tị luôn. Vậy đề các em có cơ hội tham dự đông đảo, kỳ này tòa soạn đưa ra 2 câu đố. Các em có quyền lựa chọn đề trả lời. Dù trúng 1 câu hay cả 2 câu, Cũng đều có báo tặng:

1) CÂU THỨ NHẤT:

Đề thì nằm im thín thít
Hễ ai liếm đít thì chạy
lung tung
Đố là còn gì?

2) CÂU THỨ HAI:

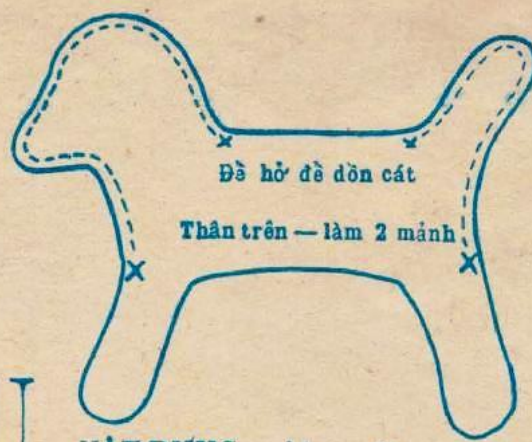
— Hai người đứng bắt tay
nhau
Chạm chán, chạm đầu mà
chẳng chạm chân
Đố là chữ gì?

Câu trả lời đăng trong số 20

GIỎI TOÁN!

CON TRƯU

VẬT DỤNG : nil hay vải nút áo

Cát, bông, vải vụn hay giấy vụn...

ĐỒ NGHỀ : Kéo, kim chỉ

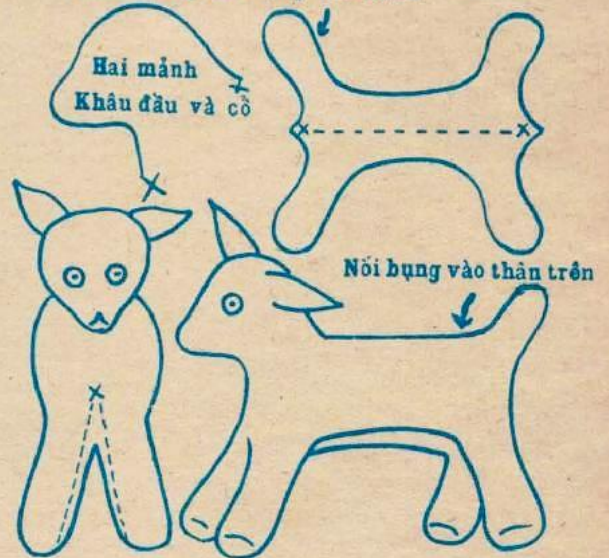
CÁCH LÀM :

- 1) Cắt vải và khâu theo mẫu vẽ
- 2) Dồn cát vào bụng con trư rồi khâu kín lại
- 3) Khâu nút áo làm mắt, thêu miệng.

Khâu hai phần bụng liền nhau

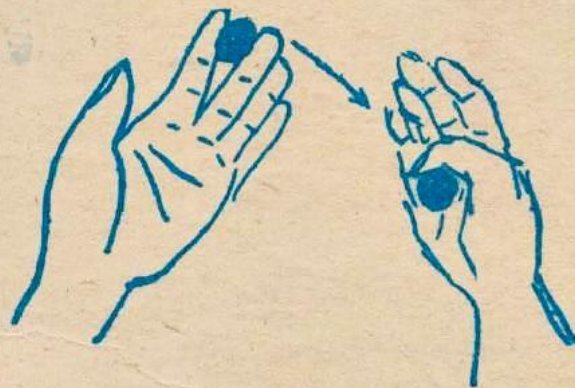
Hai mảnh khâu đầu và cổ

QUẢ BÓNG BIẾN HÌNH

Bóng ở tay trái, truyền thực qua tay mặt

LẦN I

LỜI DIỄN : Bạn cầm quả bóng bằng nhựa ở bàn tay trái trình bày lên để khán giả xem, đoạn chậm rãi bỏ vào lòng bàn tay phải nắm lại, đếm từ 1 đến 3 hô «BIẾN» tức thì quả bóng mất, và bạn cho quả bóng hiện về nơi nào tùy ý bạn.

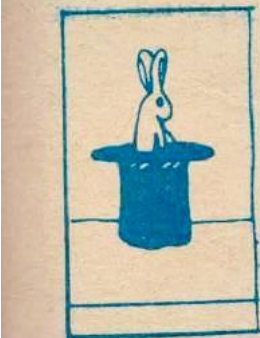
CÁCH LÀM : Trước tiên bạn tập ngón tay trái cho dẻo lẹ, đoạn cầm quả bóng bằng ngón trỏ và giữa, đưa sang tay phải nắm lại, đếm 1, 2

rồi xòe tay cho khán giả xem, quả bóng còn nguyên vẹn trong tay phải và trả về tay trái như cũ. Lần thứ nhì bạn đưa quả bóng sang tay phải nhưng lẹ làng 2 ngón tay trỏ và giữa của bạn chuyển quả bóng vào lòng bàn tay bạn đang cầm, còn tay phải bạn giả vờ nắm quả bóng đếm 1, 2, 3 xòe bàn tay phải ra, quả bóng biến mất. Khi bạn muốn cho quả bóng hiện về nơi nào cũng phải lần hai ngón tay chuyển quả bóng ra như trên.

LẦN II

bóng ở tay trái truyền xuống lòng tay và tay mặt chỉ nắm lại, không có bóng.

ẢO THUẬT

TẠI SAO ?

TRẦN THỊ NGỌC LANG

TẠI SAO LẠI CHIA THÀNH CÁC TỪNG ĐẤT ?

Nếu đi sâu vào lòng đất thì cứ 180m chúng ta thấy nhiệt tăng 1°. Tại tâm trái đất (xa mặt đất khoảng 6.000 km) thì nhiệt độ là từ 3 đến 4.000°.

Do đó trái đất có nhiều tầng lớp khác nhau. Bên trong lòng sệt, bên ngoài khô cứng.

Chúng ta hiện sống trên lớp vỏ (tầng ngoài cùng) rất mỏng và có thể bị nứt nẻ nếu gặp chấn động mạnh.

Người ta hạn chế thí nghiệm vũ khí nguyên tử phần vì sợ chúng ta bị nhiễm độc, phần vì sợ vỏ trái đất

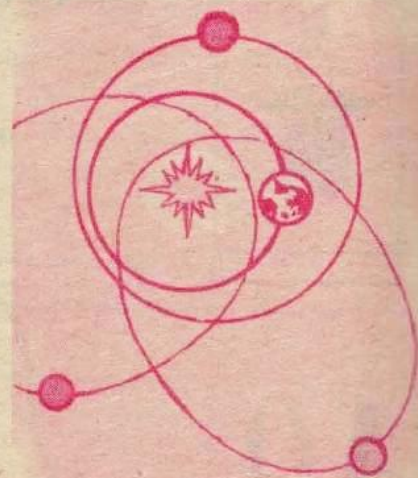

nứt nẻ gây thảm họa.

CAO ĐỘ LÀ GÌ ?

Cao độ là khoảng xa thẳng đứng lấy mực nước biển làm mức thấp nhất. Nếu ta nói Dalat ở cao độ 870m thì điều đó có nghĩa là khi ta đứng ở chợ Dalat thì ta ở ngang 870m bên trên mặt biển Nha Trang hay Vũng Tàu. Nếu ta nói ngọn đồi 30 thì điều đó có nghĩa là đỉnh đồi ở cao trên mặt biển 30mét.

TẠI SAO THẺ CĂN CƯỚC CÓ DẤU LẤN TAY ?

Bàn tay, bàn chân và các đầu ngón tay ngón chân của chúng ta có những vân thật nhỏ. Những vân này hợp lại với nhau thành những hình thù đặc biệt không bao giờ thay đổi kể từ lúc chúng ta sinh ra cho tới khi chúng ta chết đi. Kỳ lạ hơn nữa là từ xưa tới nay người ta chưa thấy có trường hợp nào hai người có các hình vân tay hay vân chân giống nhau. Do đó người ta lấn dấu tay vào căn cước và hồ sơ căn cước lưu trữ để tiện bề so sánh khi nghi ngờ có giả mạo hoặc khi muốn tìm người (như tìm kẻ trộm cắp, giết người...)

RA ĐA LÀ GÌ ?

Ra đa là máy phát ra các luồng sóng từ các ăng ten quay. Khi các sóng này gặp một vật sẽ dội ngược trở lại. Thời gian từ khi sóng phát đi đến khi sóng dội về tới máy giúp chúng ta biết được khoảng cách giữa ra đa và vật. Dựa vào nhiều dấu hiệu chúng ta cũng biết được vật đó là gì, di chuyển đi đâu, với vận tốc nào.

Người ta dùng ra đa để canh chừng biên giới. Các máy bay tàu bè cũng sử dụng ra đa để biết các vật nằm trên đường di chuyển ngõ hầu tránh né cho khỏi đụng chạm.

QUỸ ĐẠO LÀ GÌ ?

Các nhà thiên văn đã quan sát đường bay của các hành tinh trong thái dương hệ và nhận thấy rằng các đường bay này không thay đổi. Chúng bay quanh mặt trời hết vòng này tới vòng khác có cùng chiều, hướng và tầm xa. Đường chúng bay gọi là quỹ đạo. Vì quỹ đạo không đổi nên người ta có thể tính toán vị trí hành tinh vào thời gian nào đó, nhật thực, nguyệt thực, thời khắc thuận tiện để quan sát hay phóng phi thuyền thám hiểm không gian.

Công chúa Thủy Tiên

Truyện Nhi Đồng của QUỐC BẢO

(tiếp theo)

Chú chuột không nói không rằng, cúi đầu chạy một mạch từ trên tờ cú xuống thác Bạch Thủy. Nó chui tuốt vô luôn cái hang sâu tun hút ở dưới một kẹt đá.

9.— TẮM THÂN LƯU LẠC

Khi Thủy Tiên tụt xuống khỏi lưng chuột, nàng thấy một cảnh tượng lạ mắt. Một lũ đến ro chuột con bé tí teo, bò lê la ở trong cùng hang.

Chú Chuột thần nhiên bảo :

— Còn tôi cá đấy ! mà nó một hôm đi kiếm mồi, bơi qua thác Bạch Thủy bị cá sấu ăn thịt mất. giờ tôi x mình phải nuôi xấp nhỏ. Cô thấy chúng nó có tội không ?

— Các em dễ thương lắm. Thủy Tiên trả lời.

Lũ chuột con xúm lại thành vòng tròn đứng trở mặt nhìn cô khách lạ. Có đứa tinh nghịch lấy đuôi sờ vào áo gấm của nàng, có đứa thích chỉ cười lên « chít... chít ». Chuột bỏ nạt :

— Tụi bay đang ra ! không được hỗn ! Bỏ mồi cô Thủy Tiên về ở trong hang. Từ nay tụi bay phải ngoan ngoãn vâng lời cô nghe chưa !

— Dạ, chít ! Dạ, dạ, chít chít...

Lũ chuột tí teo vừa dạ vừa cười. Chuột bỏ dọa.

— Đứa nào lộn xộn bỏ cán cụt đuôi đó nghe !

Bầy Chuột con bỗng phá lên cười chỉ chóc. Tụi nó không sợ bố, với lại tụi nó biết bố chuột thương tụi nó lắm. Chẳng bao giờ bố cán đuôi đứa nào. Thủy Tiên trốn thoát được tờ Cú thì lại phải ở trong hang chuột. Nhưng kể từ hôm ở đây, nàng có phần vui vẻ hơn. Không khí trong hang tươi tốt sạch sẽ, lại nữa chuột bố kiếm thức ăn ngon hơn cứu mèo nên Thủy Tiên cũng đỡ khổ sở dỗi khác.

Công việc hàng ngày của nàng vẫn là dọn dẹp trong hang, nhưng thú vị hơn vì lũ chuột con thật hiền lành dễ bảo.

Chỉ sau một vài ngày làm quen nàng đã dạy chúng biết chơi các trò chơi và múa hát. Mỗi lần chuột bố đi kiếm mồi về, lũ con lại chạy ủa ra đón và khoe biết thêm những điệu múa mới. Thật tức cười khi Thủy Tiên gõ hai viên sỏi lóc cóc, bầy chuột tí hon liền nổi đuôi nhau chạy nhảy vòng vòng, đầu lắc lư đuôi ngúc ngoắc, tiến lui đều rầm rập, có khi ca lên chỉ cha chỉ chóc, có lúc cười như nắc nẻ.

Thủy Tiên xé vạt áo làm ro cái giải nhỏ cột lên đuôi ro chú chuột con, dạy chúng múa một vũ điệu kỳ lạ mà nàng đặt tên là múa cờ. Chuột bố xem múa cờ tấm tắc khen mãi,

hôm sau chú công về theo với thức ăn một bông hoa Sim tím để tặng Công Chúa Thủy Tiên.

Cô bé rất cảm động, lại chợt nhớ câu ca của chim Anh Đò mò :

« Đến nơi có đồi hoa Sim »

« Có rừng bướm bướm là tìm thấy anh »

Thủy Tiên trở nên buồn bã. Chuột thấy vậy hỏi :

— Sao cô buồn ?

Nàng lác đầu nói sang chuyện khác :

— Thủy Tiên có điệu múa này lạ lắm, chú tham dự với các em nhé.

Đề làm vui lòng cô bé, Chuột bố gật đầu ưng thuận :

— Ồ ! thế thì vui quá !. Nàng chỉ vẽ. Chú chỉ việc ngậm bông hoa này ngồi giữa võ tay, còn Thủy Tiên và các em múa chung quanh.

Thế là vũ điệu hoa sim bắt đầu, cái hang nhỏ xiu vang lên tiếng cười rộn rã. Mãi đến lúc đàn chuột con mệt ngur quay ra hết cả mới thôi. Thủy Tiên chỉ những cách hoa sim đã bị rách toi tả hỏi :

— Chú ngắt bông hoa này ở đâu vậy ?

— Trước cửa hang chứ ở đâu. Chuột vô tình tiết lộ. Triều núi Tuyết Sơn toàn hoa bướm bướm, chỉ riêng bờ thác Bạch Thủy đây là có hoa sim.

— Bữa nào chú cho Thủy Tiên ra ngoài xem hoa nhé.

— Ừ... à... được ! để mai đi, nhưng phải coi chừng Cú Mèo, nó mà trông thấy thì nguy ạ !

Sàng hôm sau, chuột đưa Thủy Tiên ra khỏi hang, chọn một chỗ mát mẻ kín đáo dưới tán cây khoai tía sát bờ thác để nàng ngồi ngắm cảnh.

Trước khi đi kiếm mồi chuột căn dặn :

— Trên Hải đảo Thần Tiên này có một vài con thú sống trái luật yêu thương, tính nết hung bạo độc ác lắm, cô phải đề phòng cẩn thận. Có gì là chạy ngay vô hang nhé !

(còn nữa)

THẮC MẮC CỦA EM

ĐÁP: (tiếp theo trang 2)

1) Thế giới Ả Rập là một danh từ mới được dùng để thay thế cho những tên cũ không chính xác bằng (như Cận Đông, Trung Đông) và để chỉ một vùng đất chạy dài từ biên giới Ba Tư—Irak qua hướng Tây cho đến bờ biển Đại Tây Dương của Maroc, và từ biên giới miền Nam Thổ Nhĩ Kỳ xuyên qua bán đảo Ả Rập xuống đến Ai Cập và Soudan. Dân chúng trong thế giới Ả Rập phần đông nói tiếng Ả Rập và theo Hồi giáo. Tổng số dân cư thế giới Ả Rập chừng 60 triệu người trong đó Ai Cập chiếm tới 1 phần ba. Những quốc gia chính trong khối Ả Rập là Syrie, Li Ban, Jordanie, Irak, Iran, Ai Cập, Ả Rập Sadouite, Soudan, Yemen, Tunisie, Algérie, Maroc và Do Thái. Toàn thể các chính phủ Ả Rập đều thù nghịch với Do Thái.

2) Hình vẽ muốn in ra phải đem chụp vào phim. Muốn phim lên rõ thì phải vẽ bằng mực tàu hay mực đen.

HỎI:

Em muốn biết quỹ đạo là gì? Tại sao người ta định được quỹ đạo (như quỹ đạo trái đất, quỹ đạo mặt trăng) và vị trí của các quỹ đạo ra sao? Lấy gì làm chuẩn (như độ cách mặt đất bao xa đối với quỹ đạo trái đất?)

Em ĐỖ-THỊ-THU
(Gò Công)

ĐÁP:

Các hành tinh di chuyển trong Thái Dương Hệ theo một đường không thay đổi, hết vòng này tới vòng khác, cùng chiều, cùng hướng, cùng tầm xa. Mỗi đường di chuyển này gọi là một quỹ đạo. Nói một cách khác, các hành tinh vạch chung quanh mặt trời một hình ellip mà mặt trời là tiêu điểm. Mỗi ellip là một quỹ đạo.

Bán kính vectơ nối mặt trời với hành tinh quét các diện tích bằng nhau trong các khoảng thời gian bằng nhau.

Về câu hỏi làm thế nào người ta định được quỹ đạo, ta hãy lấy quả đất làm thí dụ và trở về với nhận xét của nhà Thiên văn học Bradley (người Anh) đưa ra vào năm 1727: Giả sử có một trận mưa lúc gió lặng. Nếu ta đi dưới mưa, hình như ta thấy giọt mưa rơi chéo như đập vào mặt ta. Đó là vì hạt mưa đang ở trước mắt ta, vì không có gió nên rơi theo đường thẳng đứng. Trong khi đó ta vẫn tiến tới nên ta có cảm giác như hạt mưa rơi nghiêng vào mặt. Ta càng đi mau độ nghiêng càng nhiều. Trong vũ trụ, ta thay thế giọt mưa bằng các tia sáng phát từ ngôi sao.

Các tia này song song và phát đi theo chiều thẳng đứng. Thế mà khi tia sáng phát từ ngôi sao xuống điểm A trên mặt đất, muốn thu được nó ta phải nghiêng kính thiên văn đi một góc lối $20^{\circ}5'$ chứ không thể để kính thẳng góc được (giống như trường hợp ta đưa dù ra phía trước để chống đỡ hạt mưa rơi nghiêng vậy). Hiện tượng phải lệch ống kính mới thu được tia sáng thẳng góc này gọi là hiện tượng quang sai. Nhờ đó ta có thể định được vận tốc quay của quả đất, và khoảng cách từ mặt đất đến mặt trời, tức là xác định được quỹ đạo của trái đất, tất nhiên lấy mặt trời làm chuẩn, vì các hành tinh trong thái dương hệ quay quanh mặt trời.

Sau đây là thời gian (không lấy số lẻ) các hành tinh trong thái dương hệ vạch hết một quỹ đạo quanh mặt trời: Thủy Tinh 88 ngày, Kim Tinh 225 ngày, Địa Cầu 365 ngày, Hỏa Tinh 1 năm 322 ngày, Mộc Tinh 11 năm 315 ngày, Thổ Tinh 29 năm 167 ngày, Thiên Vương Tinh 84 năm 7 ngày, Hải Vương Tinh 164 năm 280 ngày, Tử Vương Tinh 248 năm 154 ngày.

XIN ĐỪNG HỎI

Xin đừng hỏi chúng
Vì chúng là gió
Gió thì mệnh mong...
Trên nước Việt này

Xin đừng hỏi chúng
Vì chúng là mây
Mây thì thênh thang...
Cả nước Việt Nam

Xin đừng hỏi chúng
Vì chúng là núi
Núi thì hoang vu...
Trong tận rừng sâu

Xin đừng hỏi chúng
Vì chúng là biển
Biển thì bao la...
Bao la vô bờ

Xin đừng hỏi chúng
Vì chúng là bão
Bão thì vô tư
Đâu hiểu lòng người

Trương Thị Ngọc Ánh

TUỔI RẤT THƠ!

Xa ấy mây hồng giăng rất cao
bờ ngõ bàn chân bước lạc vào
rừng hoa chân thỏ còn ngơ ngác
dặm bước xanh nhưng dải nắng
đào

mái tóc còn vui chưa hò hẹn
xõa ánh lưng hồng thơ rất thơ
hoa thơm niu gót chừng bên lên
bên suối mơ mơ đợt sóng hồ
thánh thót loài chim mừng bước
ngọc

càng rộn ràng trong áo trắng hoa
vành môi mộng đỏ cười tươi tắn
tuổi ngây thơ trong cõi thái hòa
tuổi nào còn đẹp ở hôm nay
bàn chân thơ mộng đuổi ngây ngây
gió mây ơi nhân bài thơ đẹp
vời vời bài thơ xanh lá cây
ôi... sống tròn đi mộng tuổi hồng
bây giờ quên lãng hận non sông
một mai khi lớn nhìn hiện hữu
thì hãy buồn vui với nỗi lòng

VŨ THU ĐÔNG CHÂU

em học nhạc

PHẠM ĐỨC HUYỀN — ANH TUYỀN
phụ trách.

Các bờ thân.

« Thiên tài chỉ là một sự kiên nhẫn lâu dài » Đó là câu mà thầy của Hà nhắc đi nhắc lại để kêu gọi sự cố gắng của cả lớp. Thật vậy, lòng kiên nhẫn bền bỉ sẽ đem đến những kết quả mà chúng ta mong muốn. Đây nhé, Hà tiện dịp khoe các bờ một thành công mà Hà mới đạt được. Cách đây hai ngày, ba của Hà thấy Hà đang chăm chú xem bài « Em học nhạc » thì Ba Hà đến và đặt hai câu hỏi, nếu Hà trả lời được sẽ được thưởng cái bút máy :

Câu thứ 1: Liên ba là gì ? — Liên sáu là gì ?

Câu thứ 2: Đánh nhịp 2/4 thế nào ? Thí dụ.

Các bờ thử đoán xem Hà có trả lời được không, Hà nói nhỏ nè, Hà trả lời được hết, rất trơn tru và sau đó Hà hát bài « Vùng Quê Tôi », vừa hát vừa đánh nhịp cho ba Hà xem. Các bờ có biết sau đó thế nào không ? Vừa hát và đánh nhịp xong thì ba Hà mừng rỡ đến xoa đầu Hà và dẫn Hà đi phố mua phần thưởng liền. Đối với Hà, đó là một thành công và một phần thưởng quý báu để bù lại sự cố gắng học hỏi trong nhiều ngày.

Hà cũng hy vọng các bờ luôn cố gắng để rồi thành công sẽ đến với các bờ...

Hôm nay Hà giới thiệu với các bờ một vài điểm thật đơn giản về :

Dấu nối (la liaison)

— Dấu nối được phân biệt ra hai cách :

1) Dùng để nối liền hai nốt cùng một cao độ, trong trường hợp này khi diễn tả phải ngân dài cho hết trường độ tổng cộng, không bao giờ được diễn tả tách rời.

Thí dụ :

Nốt Sol dài 4 phách.

Cũng có thể nối nhiều nốt lại với nhau.

Thí dụ :

Nốt Sol dài 16 phách

Và đây là một cách diễn tả trên tiếng hát :

A ời... A ời...

Các bờ để ý khi hát chữ « ời » thứ nhất chúng ta hãy Fa trắng (♩) nối liền với dấu Fa đen (♩) tức là phải ngân chữ « ời » dài ra 3 nhịp. Đến chữ « ời » thứ hai cũng thế...

2) Dùng để nối nhiều nốt cao thấp khác nhau, khi diễn tả phải liên tục từ nốt này sang nốt kia, không nên để rời rạc.

Thí dụ :

Câu nhạc trên sẽ được diễn tả làm nhiều nhóm, các nhóm nốt trong nhóm phải liên tục, liên nhau dù gặp vạch nhịp cũng thế.

Nếu dấu nối mà liên kết hai nốt cao thấp khác nhau thì nốt thứ nhất cần nhấn mạnh hơn nốt thứ 2 một chút.

Thí dụ :

các Gmi

các Diên

Đó là bài hôm nay của chúng ta, Hà mong các bờ nghiên cứu kỹ. Chúc các bờ luôn kiên tâm và tiến mãi.

ĐOÁN TÍNH NÉT QUA MÀU SẮC

MÀU HỒNG

Người thích màu hồng là người có nhiều nhiệt tình, tính mau mắn. Đây là người thích hoạt động và ưa những cuộc vận động có lợi cho thân thể hay tâm trí.

Người này cũng dễ bị kích thích và bùng bột, nhiều khi họ có những quyết định theo tình cảm thiếu suy xét chín chắn.

MÀU VÀNG

Người thích màu vàng là người có một lý tưởng riêng và luôn theo đuổi lý tưởng đó đến cùng. Nếu là người ít học, thường hay cố chấp, nhưng can đảm.

Nếu là người học thức thì ăn nói cẩn thận, lời lẽ văn hoa. Đây là người có lòng bác ái, biết thương kẻ khốn cùng. Thấy gì không vừa lòng, họ tìm cách cải thiện ngay. Những người thích màu vàng rất ham hoạt động công tác xã hội, họ muốn sao cho loài người thoát khỏi khổ ải ở trần gian. Có một điểm đặc biệt là mẫu người này thích lý luận, nhiều khi đi đến chỗ xa vời thực tế.

MÀU DA CAM

Ai thích màu này thường là người biết sống thích hợp với mọi hoàn cảnh, gặp khó khăn họ cố gắng, kiên trì mà vượt qua. Đây cũng là người biết ăn chơi, khéo chọn món ăn, và cũng là tay nấu nướng giỏi. Người này giao thiệp giỏi, thích tiếp xúc với bạn bè, tính tình vui vẻ dễ

gây cảm tình với mọi người xung quanh. Đây là người có tính tình thẳng thắn, cởi mở, có gì nói cả ra mà không giữ kín trong lòng. Nhưng cũng vì quá dễ dãi, cởi mở nên đôi khi bị lừa gạt vì tính cả nể.

MÀU LỤC

Người thích màu này là người có tính nhân nại, chịu khó, họ biết khuyên nhủ người khác hướng theo con đường ngay lẽ phải, biết an ủi người khi thấy họ gặp khó khăn chán nản. Đây là một người tốt, khéo cư xử biết giúp đỡ bè bạn và bà con lối xóm, có óc làm ăn lớn lao và lâu dài, vì thế hợp tác làm ăn với người này có thể dễ thành công và tránh được nhiều xung đột, mâu thuẫn hay những lo ngại khác có thể xảy ra.

Nói chung đây là mẫu người may mắn, nhiều hạnh phúc trên đường đời, có căn bản đạo đức, biết mến người và lòng rất ngay thẳng bền chí.

MÀU LAM

Đây là người biết suy xét kỹ lưỡng công việc làm ăn của mình. Nếu thấy có sự sai lầm, họ mạnh dạn nhận lỗi và sửa chữa ngay.

Tính người này rất ý tứ, hay giữ gìn từng ly từng tí, họ biết đề nén những ý nghĩ, hành động nông nổi, làm việc biết sắp xếp đều đặn theo một thời khóa biểu.

MÀU ĐỎ

Cá tính của người thích màu đỏ rất phức tạp, hiếu thắng, hiếu động, hiếu kỳ, họ thích nghệ thuật, ưa những người có tài nghệ, tính tình dễ bị kích động.

Nói chung đây là mẫu người có tình cảm nồng hậu mà lại rất dễ bị lôi cuốn theo mọi hoàn cảnh, không giữ vững lập trường.

MÀU XÁM

Người thích màu này có tính nết kiên định vững chắc, tính tình điều hòa và bình tĩnh, ổn định. Nếu gặp khó khăn nguy nan họ biết nhìn hoàn cảnh một cách sáng suốt để tìm một lối thoát cho vấn đề. Nói chung đây là người bạn đường rất tốt.

Bích Thủy Dung sưu tầm

Thư từ bài vở xin gửi về:

NHẬT - TIỀN

tòa soạn tuần báo Thiếu Nhi

159 Thiệu Trị (Phủ Nhuận)

SAIGON

Nụ cười là quà tặng đặc biệt của Thượng Đế dành riêng cho
loài người

Em Phan Phước Quảng-Ngãi.

Tủ lạnh nhà em hiệu SANYO 150 lít mấy bữa nay sao nó rung và kêu ro ro cách xa ba bốn thước vẫn nghe tại sao? Em có thể tắt luôn cả nửa tháng hoặc 1 tháng được không?

ĐÁP: Tủ lạnh nhà em như vậy là không có bệnh hoạn gì hết nguyên nhân chỉ tại cái ống nhà đèn. Điện lúc yếu lúc mạnh. Lúc nó rung và kêu ro ro là điện yếu đó. Em hãy rút tủ lạnh ra không nên dùng vào lúc điện có tình trạng bất thường này. Em có thể nghỉ dùng 1 tháng hoặc nửa cũng không sao.

Em Hoàng Linh Sơn xóm Cáo Thái.

1) Các loại màu ở điện trở có trị số là bao nhiêu.

A có mấy loại? OA70 thường dùng trong Radio phải không?

3) Ga len có mấy loại?

ĐÁP: 1) Màu ở điện trở theo quy ước quốc tế thì màu nâu là số 1, đỏ là 2, cam 3, vàng 4, xanh lá 5, xanh dương 6, tím 7, trắng 8, xám 9, đen 0.

2) OA có nhiều loại, đúng OA70 thường dùng trong Radio transistor nhất là hiệu National.

3) Ga len có 1 loại, đó là 1 thứ quặng lấy ở mỏ chì.

Em Đỗ thị Thu Gò Công

1) Khi bắt Radio nhằm đài Hà-nội em nghe được cả đài Saigon vậy hai đài này có phải cùng một tần số giống nhau không.

2) Tần số là gì?

3) Đài Hà-nội phát ở trong Nam hay ngoài Bắc hay ở đâu?

4) Nhà em có 1 Bình Acquy 12 volt loại nhà binh. Khi đem sạc họ nói hư mất 2 học vậy học là gì. Mỗi bình có bao nhiêu học, có thể sửa học được không?

5) Radio Sony mỗi khi mở volume nghe những tiếng khó chịu.

ĐÁP: 1) Không đài phát thanh Hà Nội và đài phát thanh Saigon hoàn toàn không giống tần số nhau.

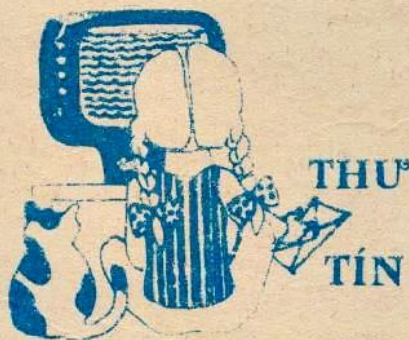
2) Tần số chỉ là một con số chỉ số chu kỳ được tạo nên trong một

giây đồng hồ ví dụ tần số của dòng điện xoay chiều mà ta dùng hàng ngày là 50 chu kỳ mỗi giây.

3) Câu số ba này em hỏi có vẻ mâu thuẫn quá đã là đài phát thanh Hà Nội thì có phải được phát ở Hà Nội chứ còn ở đâu nữa, ví dụ đài Saigon mà lại phát ở Huế thì phi lý quá phải không em.

4) Học của Bình acquy chẳng qua là ngăn của nó nếu bình 12 volt thì sẽ có 6 ngăn mỗi ngăn là 2 volt, hư mất 2 ngăn sửa được họ phải tháo ra và sắp lại sau đó mới đổ A-xít đã pha loãng vào rồi mới sạc.

5) Radio của nhà em như vậy là cái volume bị hư rồi. Fm có thể mở máy ra lấy sẵn giỏ vào đó độ vài giọt rồi vặn đi vặn lại sẽ hết ngay. Phương pháp này sẽ hiệu nghiệm được vài tháng thôi, muốn tốt phải thay cái mới.

Em Như Lan Gia Định

Máy Cassette và máy thu băng khác nhau như thế nào.

Với số tiền độ khoảng 20 000\$ thì mua được loại máy Cassette nào?

ĐÁP: Câu hỏi của em có vẻ làm cảm thấy nhẽ. Máy thu băng nói chung là một loại máy thu âm thanh vào băng nhựa, vậy máy Cassette cũng làm được việc đó nên cũng gọi

nó là cái máy thu băng chứ có khác nhau gì đâu.

— Với số tiền 20.000đ. em có thể mua được nhiều loại máy Cassette lắm đấy nhẽ.

Em Trần Tùng Lâm Phú-Nhuận

1) Chỗ dây nóng có phải là chỗ mà cho cây viết thử điện vào nó cháy đèn lên không?

2) Có thể lấy dây đất vào luôn chỗ điện 110 v được không.

3) C 170 là cái tách sóng mà anh chỉ trong số báo số 1 không?

4) 500 PF 10.000 PF là gì mua ở đâu?

5) Cuộn dây cuốn 150 v và 40 v nên quấn khít lại hay rời ra.

ĐÁP: 1) Đúng dây nóng là dây làm cho đèn của viết thử điện chóng sáng lên.

2) Không được làm như thế nguy hiểm lắm.

3) OA 70 chính là cái tách sóng mà số 1 Thiếu Nhi có trình diện.

4) 500 PF, và 10.000 là những cái động điện (condensateur) mua ở tiệm bán đồ phụ tùng Radio.

5) Nên quấn khít lại.

Trần Minh Lâm Đà Nẵng

Bạn có thể gửi bưu phiếu về tòa soạn đề Đỗ thị Phương, Bình Electronic sẵn sàng gửi ra ngay cho bạn những thứ phụ tùng của máy khuếch đại âm thanh. Cả cước phí độ 3.000đ. Nhớ ghi rõ địa chỉ nhẽ.

Em Nguyễn văn Dũng

Theo như thư em hỏi thì những lần gạch đó là những mối dây nối lại với nhau.

Em cứ đến địa chỉ mà anh ghi số 11 em hỏi mua, luôn tiện em đưa cho họ xem cái lược đồ là họ biết ngay.

SÁNG TÁC CỦA CÁC EM

muôn hồng nghìn tía

LỤC BÌNH TÍM

TẶNG NGỌC AN T.T.HQB

Hắn thần thờ đứng tựa lưng vào một gốc điệp già cạnh bờ sông. Trước mắt hắn, từng cụm lục bình lơ lửng trôi theo dòng nước. Hắn nghĩ nhiều về đám lục bình này, về thân phận cuộc đời của hắn. Hơn mười mấy năm rồi, còn gì... Chóng thật... thoát như mới ngày nào. Hắn chép miệng thở dài ngao ngán.

Ngày xưa... Hai tiếng đó sống dậy mãnh liệt trong lòng hắn. Cả một dĩ vãng ấu thơ hiện về. Cũng khúc sông này. Hắn; một cậu bé con trần truồng thường ra đây nô đùa bơi lội. Với hắn không chỉ bơi lội là mục đích duy nhất mà với hắn... hắn chỉ thích ra sông ngắt hoa lục bình. Không hiểu sao hắn lại thích màu tím của hoa đến độ cuồng nhiệt, nhiều lúc quá say mê hoa, hắn còn đứng trên bờ nhìn hoa trôi trong dáng điệu thích thú. Cũng đã nhiều lần hắn quên cả giờ ăn trưa. Và sau đó. Dĩ nhiên hắn bị mẹ hắn tặng cho một trận đòn nên thân. Nhưng chứng nào tật nấy. Đòn vọt không làm hắn sợ mà trái lại hắn càng hăng say hơn. Một lần hắn suýt chết đuối vì ham hoa «lục bình» Chuyện đó... lưu lại đời hắn một kỷ niệm đáng nhớ. Ngày đó... nhằm vào tiết đông. Nước sông ngập lên cả gốc điệp và chảy xiết. Hắn bắt kẻ sống chỉ vì một chiếc hoa lục bình bị dòng nước lũ cuốn.

Thế nhưng! Cuộc đời không phẳng lặng như hắn tưởng, đề rồi ngày ngày hắn đi vớt lục bình tím về xây tổ ấm ngây thơ tươi đẹp. Ngày đó đã đến với hắn. Ngày mẹ hắn mất. Hắn không còn thời gian trống rỗng để lên mẹ ra sông ngắt hoa nữa. Sự sống đã làm hắn dần quên lục bình tím. Và rồi, hắn không

còn sự yên tĩnh để ra sông ngắm lục bình trôi trong triển nước xoáy nữa. Dòng đời xô đẩy hắn một thằng bé con thất học nhà quê. Hắn lạc loài ra chốn đô thành xa lạ! Hắn đã học nhiều bài học. Hay có; dở có... và chịu lắm nhục nhã ê chề. Cuộc đời hình như có ác cảm sâu với hắn nên không làm sao hắn tìm được bến bờ yên tĩnh. Cuộc hành trình hắn gần như vô hạn định. Như màu tím lục bình. Lục bình muốn ngừng; nhưng vẫn bị dòng nước bạo tàn lôi cuốn theo. Sau một hồi vật lộn với con nước. Hắn mệt nhoài và bị dòng nước cuốn... Hắn hốt hoảng thì may đâu một thân chuối trôi trờ tới. Vội vàng hắn vớ lấy và lần được vào bờ... Tuổi thơ của hắn là hoa lục bình. Mẹ hắn nhiều lúc thở dài. Lòng người mẹ thương con không khỏi dâng lên nhiều nỗi chua xót. Đôi lúc buồn để rơi vài giọt nước mắt. Nước mắt của người mẹ rơi trong sự sâu xa, thấm thía nhiều về cuộc đời. Một cuộc đời lao khổ đang đến đợi con bà?! Bà tiên cảm như vậy. Hắn cũng biết buồn khi thấy mẹ khóc. Nhưng chỉ giây lát rồi quên mất. Hắn vô tư. Hắn ích kỷ chỉ biết sống theo ý muốn mình. Hắn là một thằng con nít.

GỌI NHỚ

PHƯƠNG TƯỜNG

Lan, Thùy. Hai đứa nó quen nhau từ ngày còn đề chỏm. Ngày của bình yên, phẳng lặng. Sáng chúng nó riu rít, chiều tù tì bên nhau. Lớn lên chúng ngồi cùng chung một trường. Con đường Bá Đa Lộc đầy bóng mát, đầy lá vàng ngập lối. Chính con đường này dẫn chúng nó về vùng trời tuổi đại, vùng trời thơ ngây chiều nhạt nắng chúng đi bên

nhau đề những lá và vương đầy hai mái tóc thề còn xanh.

Sáng nay, nắng hồng xuyên qua kẽ lá như đợi tìm hai bóng hình của chúng nó. Nhưng nào thấy đâu! Chúng nó đã lãng quên ánh nắng hồng rồi. Giờ chúng nó đang chạy đuổi theo niềm riêng tư của mỗi đứa. Những cành lá tươi non vẫn lấp lánh dưới ánh nắng ban mai.

Trưa nay, ánh nắng không còn gay gắt như hôm nào. Ánh nắng có chuyện chi u sầu mà âm đậm quá! Hai đứa nó không phải lấy khăn tay lau lía lía những giọt mồ hôi trên mũi, trên trên mặt của chúng.

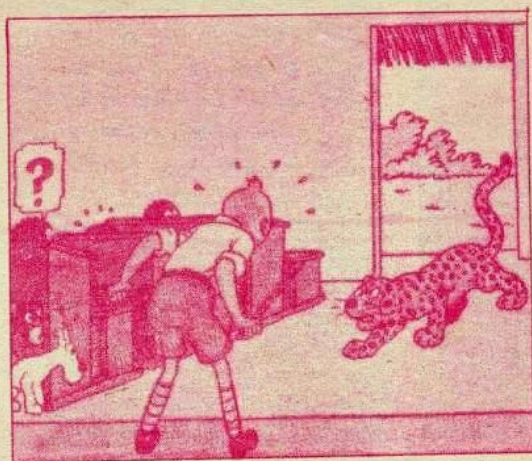
Chiều nay mưa rơi. Và những chiều mưa rơi kế tiếp. Chúng nó không còn có nhau, không còn rong chơi trên bãi biển vắng người. Những chú còng gió thổi chạy trốn chết vì chúng nó. Sự tình nghịch của ngày xưa xưa dừng bước ở đây. Biển, còng gió và chúng nó đang gọi nhớ... Chúng nó thêm quay về cái thuở của năm năm về trước. Chúng nó không ao ước gì hơn và quay về cái thuở xa xưa ấy. Bởi vì ngày tháng trôi đi không bao giờ dừng lại. Những cây phượng vĩ ngày nào còn tí teo năm khiếm nhường trong sân trường chừ đã đầy đà vươn cành trổ lá sum xê. Và những cây đa già nua giờ thêm cằn cỗi. Kỷ niệm đọng đầy hai tâm hồn non dại. Lan ơi! Thùy ơi! Tìm được gì sau những tháng ngày rong chơi ấy! Bóng mát sau trường còn gì lưu luyến nơi chúng. Tất cả chúng xin gom lại để có buổi chiều buồn hôm nay.

Chiều nay cũng con đường đầy lá vàng dẫn ra biển quanh hiu, cũng là biển, là còng sao lòng chúng nó hoang vắng, thương tiếc vãn vơ, mộng mơ xa vời. Chúng nó thần thơ đi tìm... tuổi thơ bình yên.

Ô CHỮ CON NGỔNG

MẠO HIỂM XƯ PHÌ CHÂU

CUỘC

THI

SÁNG TÁC

MẸ VÀ CÔ GIÁO NHÃ UYÊN

Mùa hè đến, bắt đầu từng cơn mưa rào lấp cả sân trường. Em hơi buồn vì con đường dẫn đến trường học ướt át, lầy lội. Em hơi buồn thôi, em biết ba tháng nghỉ hè sắp đến. Em sẽ về quê nhà với mẹ, nơi đó em trải qua những ngày êm đềm và tươi đẹp nhất.

Em đến nhà cô giáo, đề giã từ cô. đề khi xa rời cô, em còn nhớ mãi hình dáng thân yêu của cô và đề em có cảm tưởng em còn học với cô mãi mãi, cô vẫn dạy em hoài hoài.

Nhà cô giáo chẳng xa gì nhà đi em mấy. Cô giáo chắc có ở nhà. Em thấy cửa ngõ mở rộng, các cửa sổ ở trong cũng thế. Em hồi hộp bước đến. Trước cổng nhà cô, em ngần ngại đứng lại. Em biết nói gì với cô đây, em nhát sợ, một thoáng rụt rè. Chợt nhiên cô giáo trong nhà đi ra, vừa thấy em, cô đã dịu dàng (cô lúc nào cũng dịu dàng), gọi em vào. Giọng cô ấm, căn nhà cô ấm, tia mắt nhìn của cô ấm lan truyền sang em, làm cơn lạnh sợ hãi và khí lạnh của trời buổi sáng vừa mưa tan biến.

— An Thu đó hả ? Vào đây em ! Vào đây !

Cô cầm lấy bàn tay em, nhỏ, lạnh trong bàn tay cô dịu mềm, ấm áp. Cô không hỏi em đến nhà cô có việc gì cô chỉ nói bằng giọng về việc nghỉ hè. Em nói lí nhí với cô em sẽ về quê với mẹ, và em tới chơi nhà cô đề... Em ngập ngừng, không dám nói thêm nữa. Cô xoa đầu em : « Em ngoan lắm ! Nghỉ hè cho vui, cho khỏe, cho mập mạnh, em nhé, ốc tiêu của cô ! » Chữ « ốc tiêu » của cô làm em cảm động, em nhìn cánh tay gầy guộc của em rồi em nhớ từng khuôn mặt của mấy đứa bạn, con Hồng, con Hoa, con Cúc .. Tuy

nó chọc em ốc tiêu vì trong lớp em nhỏ nhất, nhiều khi em phát khóc và cô giáo lại dỗ dành, an ủi em. Em thiếu bàn tay mẹ săn sóc ở nhà thì vào trường, em được cả đôi tay cô giáo dịu dàng chăm sóc dạy bảo.

Ngồi nói chuyện vãn vơ với cô giáo, em thích nghe cô giáo nói hoài, cô nhắc từng những mẫu chuyện vui buồn nhỏ nhỏ trong lớp, cô khuyến nhủ em. Em vụt hỏi :

— Cô có về quê không cô ?

Cô cười buồn :

— Quê cô ở xa lắm, chẳng yên ổn, làm sao mà về !

Cô nhắc đi nhắc lại câu làm sao mà về như trong lớp cô đọc bài cho tụi em chép, cô cũng nhắc đi, nhắc lại, nhưng bây giờ thì giọng cô trầm hẳn, xa vắng như lạc lõng, tưởng chừng cô đang nghĩ đến quê hương thân yêu có một bà mẹ. Cô nói mẹ cô già, mắt đã lòa nên không đi đâu được, nhất là mấy tháng gần đây, cô chẳng được tin tức gì. Em nhớ mẹ quá. Mẹ ơi !

Cô giáo tiễn em ra cửa. Em không bao giờ học cô nữa. Năm sau, em lên lớp khác. Sau kỳ hè này, em sẽ gặp một cô giáo khác, không phải là cô nữa, cô ơi ! Cô giáo đặt tay trên vai em, tay cô hơi run, em thấy nước mắt nhòe nhoẹt trên mắt. Thôi em về, cô giáo hi, mai mốt, chừng mô trở lên đây, em mang quà miền quê tặng cô, em sẽ năng lại nhà cô luôn gần cô, cô giáo !

Em bước đi từng bước nhỏ, không dám ngoái nhìn cô nhưng em tưởng tượng được cô đang nhìn theo em, cô ơi !

Chị Loan đưa em về quê. Qua giàn mướp gần hàng rào, em thấy thoáng dáng mẹ. Em kêu mẹ thật to, vượt khỏi tay chị Loan, em chạy vội đến mẹ. Mẹ em đang tưới rau. Mẹ nhìn em, đôi chút ngạc nhiên, mẹ ôm em, con tôi lớn « bộn » rồi ! Thế mà ai cũng gọi em ốc tiêu ! Em vui mừng chạy loanh quanh trong vườn. Gặp cây gì lạ em cũng nhìn cũng ngắm. Cây này cao hơn đầu nê, cây gì đây. A cây ôi, em thoáng thấy những trái non từng chùm xanh ngắt như những cái lá trên cành. Em sờ trên thân cây, trơn lang láng ở nơi tróc vỏ và nham nhám những chỗ

chưa tróc. Em đi thăm cây vú sữa già gần đây, trái vẫn sai, xanh bóng mượt. Sau cùng là mấy cây măng cầu, cây nhãn và cây lựu trổ hoa đỏ chói.

Con chó Mực này giờ cứ theo liếm tay em hoài. Nó thấy em vào nhà trước trên không sủa chỉ kêu rín rít khẽ mấy tiếng mừng rỡ. Thế mà giờ em mới nhớ tới nó, nhớ trò chơi xưa cũ là chọc chó. Em vụt chạy ra vườn, mẹ gọi với : Nê, đừng hái khế ăn bậy nhe con, xót ruột, có đói thì vào tủ ăn lấy gói xôi mẹ mua đề trong đó ! — Không có ăn khế đâu mẹ, cái ni hay lắm ! Em chạy đến góc khế, con Mực vẫn đuôi theo, tới tấp. Em leo vội lên cây khế, bẻ một trái vàng chín, em ném nhanh ra xa, vào giữa bụi khóm. Con Mực này giờ mãi ghéech mõm theo dõi em, vòng quanh cây khế định chồm lên, thấy thế, nó vội băng mình lại bụi khóm tìm kiếm sục sạo. Em cười thích chí vào nhà.

Bữa cơm trưa thật ngon. Mẹ nấu canh mướp thật ngọt, ăn mát ơi là mát. Mẹ cứ bỏ đồ ăn, gấp cá cho em hoài, đầy cả chén, ăn không hết. Em đề ý thấy một vài nếp nhăn sâu trên trán mẹ thật rõ. Em nghĩ mẹ không còn son trẻ nữa, già rồi. Người ta nói mẹ già như chuối ba hương, em cho mẹ già thì dịu dàng như cô giáo, mát ngọt như mướp nấu canh. « Ăn đi, con gái, ăn cá đi, mẹ chép miệng, lâu lâu mới có một bữa cá ngon tươi như ri ! » Giây lâu, mẹ ngâm ngùi : Nhà có hai đứa con gái mà chị Loan mi sắp đi, mi thì gởi đi học ở xa, rồi đây mai mốt . Mẹ nghẹn ngào, cúi xuống và cơm, cố giữ nước mắt. Chị Loan làm thỉnh, vờ đi múc canh. Miếng cơm trong cổ em chừng nghẹn, không nuốt được. Em chan chút canh, húp vội vàng. Chị Loan ngồi lại bàn ăn, cố lấy giọng tự nhiên chị hỏi han việc học hành. Em kể chuyện mấy đứa bạn, em nhắc đến cô giáo dịu hiền. Mẹ ngước ngoai : « con Thu ăn xong, có măng cầu tráng miệng. Mà trưa rồi, nắng chang, đừng bắt bướm ngoài vườn mà cảm hi ! Cũng đừng leo cây trướng cá làm chi, ngủ cho khỏe, chiều mát tha hồ. Mẹ tiếc gì với con, chừng con đi Chị Loan cũng kêu mấy đứa hàng xóm vào ăn bớt trái cây đề cũng huuồng ! » Mẹ thở dài.

Buổi chiều mưa dầm dề, em xếp thuyền giấy thả theo dòng mương vừa nhâm nhi hạt bí mẹ rang thơm dòn. Chán chê, vào ngồi cạnh mẹ, xem mẹ vá áo, rúc vào tóc mẹ thơm bồ kết và đòi chị Loan hát những bài hát ngân mà ngày trước mẹ dạy hay chi lạ.

Đêm đến, trời nức, mẹ ru ngủ, trước hiên, gió mát nhưng em thao thức với nỗi lạ nhà, nghe tiếng mẹ thờ đều đều, tiếng chị Loan húng hắng ho. Em ôm mái tóc diềm và sợi bạc của mẹ, hít hương bồ kết rồi trong giấc ngủ chập chờn, em lẫn lộn mẹ già và cô giáo.

QUÀ SINH NHẬT CHO MẠ

Đêm đã khuya lắm thì phải, Bé con trằn trọc mãi không ngủ được. Có một điều bé con nghĩ mãi từ chiều qua vẫn chưa xong: Chỉ có ba hôm nữa là sinh nhật của mẹ, Bé con muốn tự tay làm tặng mẹ một món quà « đặc biệt » mà bé con chưa biết làm chi chừ. Bé con thờ dài, trông cô bé mới tội nghiệp làm sao! Bé con mơ ước có một ông tiên hiện ra như trong sự tích « Bánh dày bánh chưng ». Ông tiên sẽ chỉ cho Bé con làm một món quà để bé con tặng mẹ trong ngày sinh nhật sắp tới. Bé con thương mẹ lắm! Từ ngày ba bé con mất Bé con biết mẹ buồn nhiều nên Bé con thật ngoan và chăm học, bé con luôn luôn làm vui lòng mẹ. Bé con lại rất có hiếu với mẹ, như rửa Bé con hy vọng sẽ được gặp ông Tiên trong giấc ngủ vì mẹ vẫn thường nói những kẻ ăn ở ngay hiền thường được trời Phật phù hộ, giúp đỡ. Con buồn ngủ kéo tới, hai mí mắt bé con bắt đầu « làm reo ». Không biết trong giấc ngủ Bé con đã mơ gì mà trên môi Bé con nở 1 cười, nụ cười tuổi thơ thật hồn nhiên, ngây thơ.

Bé con nghiêng nghiêng đầu. Mái tóc « bum bê » ôm một bên chiếc má bầu bĩnh hồng hào thật dễ thương. Bé con mỉm cười sung sướng ngắm mãi con búp bê Bé con vừa làm xong, phai mắt 2 ngày đấy! Búp Bê

của bé con thấy nó xinh tề và bé con thích ghê nơi. Tối nay chắc mẹ sẽ ngạc nhiên lắm! Hân hạ không ngờ Bé con của mẹ giỏi như rửa và mẹ sẽ khen bé con nhiều... nhiều. Chao ơi, chắc lúc đó Bé con dị lắm. Bé con thấy vui thú và cười một mình. Chợt...

— Chị làm con búp Bê xinh quá nhỉ!

Bé con quay lại gặp bé Xuân con Bác Năm xích lô bên cạnh Bé con hãnh diện khoe:

— Chị làm tự đó, đẹp nhiều không?

Bé Xuân gật nhẹ đầu, giọng nói buồn buồn:

— Chị sướng ghê nhỉ! Bé thích Búp Bê lắm nhưng bố mẹ Bé nghèo lắm, bé không dám xin. Chị cho Bé chơi chung với nhé!

Bé con nhìn cô bạn nghèo của mình thương hại. Trong xóm này trẻ con như bé con và cả bé con đều nghèo và chẳng bao giờ có được món đồ chơi nào. Tuy nhiên Bé con vẫn sướng hơn các bạn nghèo của mình vì mẹ chỉ có mình Bé con, còn mẹ tụi nó con bầy, con lũ. Bé con nhìn vào con búp Bê trong tay rồi nhìn đôi mắt thêm muốn của Bé Xuân đang nhìn mãi con Búp Bê của mình. Bỗng Bé con quyết định nhanh chóng:

— Chị cho Bé con Búp Bê nì đó. Cầm lấy, đem về cho các em chơi chung với hí.

Đôi mắt Bé Xuân mở lớn đầy ngạc nhiên:

— Chị cho em? Thật không?

Bé con gật đầu rồi đặt vội con Búp Bê vào tay Bé Xuân. Bé Xuân rồi rít cảm ơn và hôn hờ cầm Búp Bê chạy về khoe ầm lên. Bé con nhìn theo mỉm cười sung sướng.

Và rồi nhớ ra hôm nay sinh nhật của mẹ, Bé con đã hứa biếu mẹ quà vào tối nay. Rửa mà chừ... Bé con gục mặt xuống bàn khóc nức nở. Chợt một bàn tay đặt nhẹ lên vai Bé cho và giọng mẹ êm ái:

— Bé con của mẹ rửa rửa?

Bé con ôm chặt lấy mẹ vừa thút thít kể chuyện món quà sinh nhật. Bé con không tiếc khi đã cho

Bé Xuân món quà nớ nhưng Bé con khóc và buồn vì tối nì bé con không có quà tặng mẹ. Mẹ hôn lên mái tóc Bé con và âu yếm:

— Con mẹ ngoan lắm! Rửa là con đã biếu mẹ quà sinh nhật rồi đó. Mẹ vui lắm!

Bé con nhìn mẹ sung sướng. Chợt nhớ ra Bé con chạy lại cặp lấy « Bảng danh dự » lại khoe với mẹ giọng Bé con reo vui:

— Con tìm thấy rồi! Đây là quà của con, xin mừng mẹ ngày sinh nhật.

Đôi mắt mẹ long lanh, rưng rưng. Nét vui tươi hiện rõ trên gương mặt dịu hiền của mẹ. Mẹ âu yếm ôm Bé con vào lòng. Bé con sung sướng rúc vào ngực mẹ và thì thầm « Mẹ là Bà Tiên Hạnh Phúc của bé con ».

TIM TÍM
(Trung Vương)

BẠN CÓ BIẾT

CARAVELLE

Máy bay phân lực của Pháp, nhẹ và nhanh, dài 32 m, ngang 36 m (đo từ hai đầu cánh), bay những khoảng cách xa trung bình, xa lối 2700 km thì phải nghỉ, nên nó không qua được Đại Tây Dương như Boeing, nó chưa được từ 60 đến 80 hành khách và vận tốc là 800 km một giờ.

MÁY BAY BOEING

Của Hoa Kỳ, mạnh hơn Caravelle, thứ lớn có thể bay xa 13.000 km liên không cần ngừng (13 vòng chu vi quả đất!) chứa được 180 hành khách, rất tiện nghi, có máy điều hòa không khí và máy điều độ áp suất của không khí khiến cho hành khách này thấy thoải mái như ở nhà, tiếng động cũng rất êm, bay cao hơn 10.000 m trên mặt biển, và với vận tốc 1000 km một giờ, nó có 4 động cơ phân lực (trên hai cánh). Vài máy bay Boeing bay từ châu Á sang châu Mỹ, đi ngang qua Bắc cực, mà hành khách không hề biết rằng ở ngoài, nhiệt độ xuống thấp tới 50° dưới số không!

TÓM TẮT NHỮNG KỶ TRƯỚC :

Giáo sư Thomas Vincent của Trường Viễn Đông Bác Cổ trong một cuộc khảo cứu tại vùng biên giới Lào Việt hồi năm 1932 đã khám phá ra một nơi chứa nhiều Kim Cương trên núi Thiên Mã. Giáo Sư ghi chép những tài liệu liên hệ vào một hồ sơ lấy tên là « Chiến dịch những con đom đóm trời ». Sau đó giáo sư bị ám sát một cách bí mật vào năm 1942 và tập tài liệu bị mất tích. Người giúp việc trung thành của Giáo sư Vincent là Ông già Nguyễn Quốc Viên vì luôn luôn theo sát cuộc điều tra khảo cứu của Giáo Sư nên cũng biết rõ bí mật về núi Thiên Mã. Ông ta liền gây dựng lại họa đồ lên Thiên Mã bằng 2 tài liệu : Viên nam thạch phát quang đặt tại mộ chí của giáo sư Vincent và một cây gậy trúc (Xem trong lá chúc thư). Một tổ chức lấy tên là Hội Hoa Phù Dung của giáo sư Vincent và một cây gậy trúc (Xem trong lá chúc thư). Một tổ chức lấy tên là Hội Hoa Phù Dung do biết bí mật của Ông già Nguyễn Quốc Viên nên hạ sát ông này để cưỡng đoạt tài liệu. Nhưng Sở an Ninh Quốc Gia với sự cộng tác hữu hiệu của nữ ký giả Thu Dung và cậu bé bán báo tên Sơn đã làm cả bọn lọt lưới, và Đông Hưng chủ tịch Hội Hoa Phù Dung bị kết án 10 năm tù. Lập trường của sở An Ninh Quốc Gia là chờ hết chiến tranh, sẽ xử dụng tài liệu của Ông già Nguyễn quốc Viên để khai thác số kim Cương trên núi Thiên Mã đem về cho ngân sách quốc gia. Nhưng đột nhiên phe nhóm của Hội Hoa Phù Dung đã tìm thấy tập tài liệu chính thức của Giáo Sư Thomas Vincent, và bọn chúng ra tay trước. Trong tình thế ấy, sở an ninh bắt buộc phải hoạt động sớm hơn dự định. Biện pháp khởi đầu là chiến dịch thả bong bóng của sở An Ninh nghĩa là dàn xếp cho chủ tịch Đông Hưng vượt ngục với dụng ý thu gom hoạt động của Hội Hoa Phù Dung vào một mối như vậy để tiện việc theo dõi và đối phó. Nhưng một biến cố khác lại xảy ra : một thủ hạ thân tín của Đông Hưng là Tâm Quê đã xé lẻ đánh cắp tập tài liệu của Giáo sư Vincent rồi trốn đi. Có 2 giả thuyết được đặt ra : thứ nhất là Tâm Quê muốn làm ăn riêng rẽ một mình. Thứ hai là chính Hội Hoa Phù Dung dùng Tâm Quê làm con mồi đánh lạc hướng cuộc điều tra của nhà chức trách để chúng rảnh tay hoạt động.

Bí mật nội vụ còn đang bị bao trùm. Xin mời độc giả theo dõi tiếp những công trình điều tra lý thú của hai nhân vật đề miễn : Nữ ký giả Thu Dung và Sơn, cậu bé bán báo...

NHẬT TIẾN

Đường lên núi THIÊN MÃ

(Tiếp theo)

— Đây lại là một vấn đề phải xét lại. Theo ý của chị thì Hội Hoa Phù Dung muốn thả một con vịt cồ để nhờ tay mình làm lạc hướng điều tra của ông Mạc Kính.

Sơn gật gù :

— Chị nói cũng có lý lắm. Nếu ông Mạc Kính đổ xô vào việc đi lùng Tâm Quê thì bị chúng dẫn vào mê hồn trận. Trong khi ấy cả một kho tàng quý giá của quốc gia sẽ bị chúng rành rang hót tay trên một cách ngon ơ như ốc chó !

Chị Thu Dung gật đi :

— Đừng vội chủ quan. Tất cả những sự kiện chị em mình nêu ra đều chỉ là giả thuyết. Trong một cuộc điều tra, càng nêu được nhiều giả thuyết càng tốt. Nhưng vấn đề lựa chọn đáp số lại càng cần phải thận trọng, cần có những bằng chứng cụ thể để kiểm chứng. Chú ý nên nhớ sự bốc đồng rất dễ làm mình bị lạc hướng.

Bị cụt hứng, Sơn ngồi ngẩn tò te ra nhìn chị Thu Dung. Điều bộ của nó bất giác làm chị bật lên cười. Một lúc chị nói tiếp :

— Thôi bây giờ để chị em mình kiểm điểm lại công việc mình sẽ phải làm.

Nói rồi chị lấy bút chì và tờ giấy ra hí hoáy ghi chép rồi nói :

— Mình sẽ phải trả lời ba câu hỏi sau đây : 1) Tâm Quê là nhân vật quan trọng đến mức độ nào trong chiến dịch Đom đóm trời. 2) Tài liệu do Tâm Quê lấy đi là tài liệu giả hay thật. 3) Vụ Tâm Quê cướp tài liệu là do Hội Hoa Phù Dung sắp xếp hay chính Tâm Quê có chủ tâm làm ăn riêng rẽ.

Sơn chép miệng :

— Toàn là những câu hỏi hắc búa cả. Bây giờ chỉ có túm được Tâm què là ra hết. Nhưng trong 17 triệu con người đông đúc này, có thánh cũng chẳng thể lùng ra...

Nói rồi nó cất tiếng hát ư ừ :

— Tâm ơi... bây giờ Tâm ở đâu... Bến Hải hay Cà Mau...

Tiếng hát của Sơn vừa dứt thì bỗng có tiếng chuông vang lên. Cả hai chị em ngạc nhiên nhìn nhau. Sơn nói :

— Chắc tòa soạn đến dực chị viết thêm bài.

— Để chị ra coi.

Vừa nói chị vừa tiến lại phía cửa sổ ngó xuống. Chị xiết đôi mắt khi thấy người khách bấm chuông là một người khách lạ, một ông già

với tất cả vẻ tiêu tụy, hom hem và yếu đuối...

CHƯƠNG NĂM MỘT SỰ BẤT NGỜ !

Chị bèn vội vã tiến ra mở cửa và hỏi bằng giọng dịu dàng :

— Thưa cụ, Cụ định kiếm ai ?

— Lão hỏi thăm đây có phải là nhà của nữ ký giả Thu Dung nhật báo Ánh Sáng ?

Chị Thu Dung nhìn cụ từ đầu xuống chân rồi gật đầu mời vào. Ông cụ dáng dấp mảnh khảnh tuổi chừng gần sáu mươi với mái tóc lốm đốm bạc, vầng trán hơi thấp, nhiều nếp nhăn, duy cặp mắt vẫn còn đầy vẻ tinh nhanh, hoạt bát, trái ngược với dáng điệu chậm rãi, đầy vẻ mệt mỏi.

Ông cụ bận một đồ tây màu tro xám, tuy cũ kỹ nhưng vẫn còn nguyên nếp, chiếc áo sơ mi trắng đã ngả màu vàng chổng một chiếc can bằng gỗ đánh bóng, đầu bịt bằng vỏ của viên đạn đồng.

Chị Thu Dung dẫn cụ vào phòng khách, rót nước mời rồi hỏi :

— Thưa cụ, cụ cần cháu việc gì đây ?

Ông cụ nhìn quanh căn phòng âm cúng của chị như dò hỏi. Cừ chỉ ấy làm Thu Dung mỉm cười :

— Xin cụ cứ yên tâm. Nhà cháu tuy vậy mà rất kín đáo, và lại quanh đây, hàng xóm phần đông là lịch sự. Cụ có thể tự nhiên trình bày mà không sợ bị tiết lộ điều gì cả.

Ông cụ chậm rãi đặt cái can qua một bên rút trong túi ra châm một điếu thuốc. Cặp mắt đăm đăm không rời nhìn chị Thu Dung, một lát rồi mới nói, giọng chắc và gọn :

— Thưa cô... tôi xin tự giới thiệu : Tôi là Nguyễn tư Tâm, tức Tâm Tư, tức Tâm Quê !...

Chị Thu Dung thốt kêu lên một tiếng ngạc nhiên, ly nước trong tay bị sóng sánh muốn đổ trào ra, và chị giương cả hai mắt lên sững sờ nhìn người đối diện. Chị không ngạc nhiên sao được bởi vì trước hết nhân vật Tâm quê, con người mà chị đang dồn tất cả nỗ lực vào việc tìm hiểu tông tích thì nay bỗng nhiên xuất hiện một cách vô cùng bất ngờ. Sau

nữa theo bản nhận diện sơ khởi của Sở An Ninh Quốc Gia thì Tâm quê còn trẻ, rất trẻ so với con người già nua uể oải ngồi trước mặt... Thì ra nghệ thuật hoá trang của Tâm đã đến mức tuyệt diệu. Gã không chỉ giỏi ở những nét che dấu, đầy điệm bằng những mớ tóc giả... râu giả, mà còn giỏi cả ở cách bắt chước giọng khàn khàn cách tạo cho mình một phong thái già nua, cái nhìn mệt mỏi, cách đi đứng mệt nhọc và cả ở cách lơ dờ mang vẻ trầm tư của một người trọng tuổi.

Sau một giây lát lấy lại bình tĩnh, chị Thu Dung nhướn miệng cười :

— Nếu không được biết ông, ai mà có thể đoán được ông mới có... ba mươi sáu tuổi.

Tâm nhìn chị đăm đăm ;

— Cô đã biết gì về tôi ?

— Không nhiều lắm, nhưng tạm đủ đề phác họa cho ông một chân dung. Một chân dung không lấy gì làm tốt đẹp lắm.

Tâm mỉm cười :

— Vâng, nói thẳng ra là không lương thiện. Tôi xin chịu lỗi làm việc mau chóng của sở cảnh sát. Chịu luôn cả sự khôn khéo của cô nữa. Bởi thế tôi mới đặt vấn đề ra với cô về một sự hợp tác tay đôi.

Chị Thu Dung nhủ hai lông mày lại :

— Hợp tác ?

— Vâng ! Một sự hợp tác không tiền khoáng hậu trong lịch sử áp phe ở Việt Nam. Nhưng trước khi trình bày tôi tưởng rằng phải cần cho cô biết rõ về hoàn cảnh của tôi hiện nay đã.

Sau một giây ngừng lại như đề sắp xếp tư tưởng, Tâm nói tiếp :

— Chắc cô thừa rõ, tôi có một đời sống không mấy lương thiện. Ba bốn lần vào tù ra khám vì những lý do mà ai nghe cũng thấy khinh bỉ : côn đồ, du đãng, chứa bạc ; oa trử đồ gian... Nhưng cái đó là đời tư, chẳng liên hệ mật thiết gì đến công việc mà tôi sẽ đề nghị với cô cả. Duy có một điều quan hệ như cô biết, tôi là một nhân vật của Hội Hoa Phù Dung. Một loại nhân vật không hẳn là vai vế gì, nhưng thật thân tín của Đông Hưng. Ngày xưa, khi

chưa bị đạn ở cẳng chân này, tôi đã là vệ sĩ đắc lực của ông ta.

Chị Thu Dung « à » lên một tiếng như hiểu ra được điều gì, và chị xen vào :

— Hẳn trong vai trò của vệ sĩ, đã có lần cẳng chân của ông đã được đem thế mạng cho Đông Hưng...

Tâm gật đầu :

— Đúng như thế. Nếu Tâm này không quê thì Đông Hưng đã mất mạng rồi. Chính vì thế mà như tôi đã nói, tôi được sự tin cậy của ông ta hoàn toàn. Về sau, không đảm nhiệm vai trò vệ sĩ được, thì Đông Hưng đã cho tôi giữ nhà, một loại công việc của một con chó trung thành. Nhưng...

Chị Thu Dung mỉm cười :

— Nhưng rồi cũng chẳng trung thành gì từ khi ông « ngủ » thấy vấn đề tập tài liệu của giáo sư Thomas Vincent đã được Hội Hoa Phù Dung tìm lại được.

— Đúng như vậy ! Tôi đã tìm cách lấy được nó trước hôm Đông Hưng vượt ngục được hai ngày. Và như cô đã thấy bản tin mà công ty ấn loát Hai Cây Dừa cho phôi biến từ chiều hôm qua, đã nhắm truy lùng tôi triệt để. Đó là lý do, tôi phải tới gặp cô trong lớp hóa trang kỳ cục này.

Chị Thu Dung hỏi :

— Tại sao ông lại cần gặp tôi ?

— Đề đề nghị một sự hợp tác. Một vị trí đứng giữa, không nghiêng về ông Thanh Tra Mạc Kính, mà cũng chẳng theo Hội Hoa Phù Dung. Chúng ta sẽ theo đuổi một chiến dịch gọi là... gọi là... ăn mảnh chẳng hạn.

— Ông hãy giải thích cho rõ hơn.

— Có gì đâu. Hiện nay tôi phải chịu săn đuổi không những một mà cả trăm bè nhóm khác nhau, kể cả sở an ninh của ông Mạc Kính. Bởi lẽ dễ hiểu nhất là tôi đã nắm trong tay tập tài liệu vô giá của giáo sư khảo cổ

Thomas Vincent. Bọn Đông Hưng thì muốn nuốt sống ngay tôi để đoạt lại.

(còn nữa)

Hộp thư VƯỜN HỒNG

Chị Đỗ Phương Khanh trả lời

Em HẠNH THIÊN — Đà Nẵng
Chị xin lỗi em về vụ trả lời trễ.
Đừng giận ông bưu điện, tội nghiệp
ông. Lỗi tại chị đó em. Máy số nay
hết in hình lên báo rồi. Hết buồn chị
chưa, em gái

Em DƯƠNG HIỀN DUNG —
Đà Nẵng: Em gửi bài sáng tác về đi
bài chọn đăng là bài dự thi đó mà.
Em nhận được thẻ chưa, nếu chưa
thì gửi về cho chị phiếu và một tấm
hình nghe em Ghi địa chỉ nào chắc
chấn đề khỏi thất lạc nhé.

Em THANH THỦY — Đà Nẵng
Chú N.T cười và nói rằng Em cần
thận quá chứ em có lỗi gì đâu. Bài
thi chú còn soạn. Mục Tay Ngọc bên
bếp hồng từ nay sẽ có chị Chi La.
phụ trách. Sẽ có nhiều món ngon

Em PHẠM MỸ HƯƠNG Bà
Liêu: Đọc thư em, chị cảm động
quá đi. Chị cảm ơn Thượng Đế đã
cho chị cái niềm vui có được những
độc giả quý mến và tin cậy chị như
em. Chị vẫn mạnh khỏe, còn các câu
sau thì xin dành tới ngày gặp chị, em
nhé. Chúc bắt chị cung khai ra đây,
coi kỳ quá.

Em MAI LINH THI Cần. thơ:
Chị thương em lắm chứ. Dù không
gửi trả về được, em đừng buồn. Chị

mong một ngày kia tất cả chúng ta
đều gặp nhau em ạ. Thơ khác vẫn
vì ý thơ phải cô đọng, lời thơ phải
nhịp nhàng em ạ

Em LAN HƯƠNG Saigon: Chị
sẽ đề nghị với chú N.T. Vụ sắp học
giỏi thành học giả, chị xin lỗi nhé.
Nhưng kể các ông thợ xếp chữ cũng
tiên đoán khá đấy. Từ học giỏi thành
học giả cũng có thể lắm chứ em nhỉ

Em BUI ĐÌNH THUY — Nha-
trung: Thiếu Nhi đã đóng bộ 1 gồm
10 số đầu giá 500 đ bìa cứng rất đẹp.
Em gửi nhà sách, họ sẽ đặt mua ra
cho em, hoặc em gửi bưu phiếu 550đ
nhà báo sẽ gửi bảo đảm ra cho em

Em HỒNG THUY — Biên Hòa
Em nhiều thiện chí và có óc hướng
thượng. Chị rất mến em. Loại sách
báo dễ mở mang kiến thức có rất
nhiều như khoa học, văn học, nghệ
thuật, v.v. tựu trung, ngoại trừ loại
ma quỷ, đồi trụy nhằm nhĩ, hầu hết
các sách đều tốt. Xưa các cụ nói:
« Khai quyền hữu ích » nghĩa là mở
cuốn sách là có ích rồi, và « thư
trung hữu nữ nhân như ngọc » nghĩa
là trong sách có cô gái đẹp như ngọc
để khuyến khích đọc sách. Bài thơ
Biên Hòa không văn em ạ. Em
gửi lại cho chị bài « Nụ Cười » được
không?

Em HÒA BÌNH — Kiên Giang.
Chị không thể trả lời thư riêng, xin
em đừng buồn. Em gửi phiếu lý lịch
chép trong Thiếu số 7 rồi gửi về
kèm theo 2 tấm hình và 6 đ tem. Em
cứ viết ý kiến gửi về, cảm ơn em
lắm.

Em VŨ VĂN MINH Thanh An:
Em gửi địa chỉ và 50đ về, tòa soạn
sẽ gửi số 7 cho em. Các em đặt mua
sắp báo họ sẽ lấy thêm ở Đại lý các
em sẽ đủ báo.

Em YÊN LAN Saigon: Thơ thất
ngôn phải theo luật vần điệu. Nhất
là phải có vần. Bạn em nhận
được thẻ chưa, nếu chưa, gửi 1 một
ảnh và phiếu về tòa soạn làm thẻ
khác.

Em NHẬT NGUYỄN Đà Nẵng.
Đã là H.Đ.S. thì không được quỳ.
buồn nhiều hơn vui. Vì ngay khi cậu
là Chú Sói bé xiu, cậu đã phải:
« Thật thà, vui vẻ, Sạch sẽ », rồi
lớn thì luật số 8 của cậu là: « H.
Đ.S. vui tươi dù gặp khó
khăn »

Vậy em phải « vui lên đi nào anh
em ơi, hát cho đời thắm tươi. Dù
thấy khó đừng mau chán lui... »
Đúng không nào

Em HẠNH THIÊN — Đà Nẵng:
Hồi nào vì cần trang để in bài nên
không in hình lên nữa mà em. Bài
chị chuyển rồi mà em

Em TRI TRÍ — Chợ Lớn: Chị
dành cho em chức đệ nhất đầu bếp
trong bất cứ trại tương lai nào của
mình rồi đó. Chắc chắn sẽ có mà em

Em B.N.T. Blao: Em và Huy có
được mạnh không. Còn cần gì thì
gửi thư về ngay nhé. Chúc 2 em vui
mạnh

Thương mến tất cả các em

Toàn thể tòa soạn đã nỗ lực sửa soạn từ đầu tháng 12-1971:

THIẾU-NHI SỐ-TẾT NHÂM-TÝ

- Với 64 trang offset tràn ngập bài vở vui hơn pháo Tết.
- Bìa trước là một họa phẩm rực rỡ
- Bìa sau là một họa phẩm nhân gian cổ truyền TIẾN SĨ CHUỘT VINH QUI.
- Phụ bản CHÚC TẾT đầy màu sắc dân tộc

Với sự góp mặt đông đủ của: NGUYỄN HÙNG TRƯỞNG, NHẬT TIẾN, LÊ-TẮT-ĐIỀU,
BUI-KIM-ĐÌNH, VŨ HẠNH, QUỐC BẢO, QUỐC SƠN, NGUYỄN-TÀI-NANG, ĐẶNG-HOÀNG,
TRẦN NGỌC KÍNH, LÊ XUÂN NHO, TRƯƠNG PHÚ THƠ, PHẠM ĐỨC HUYỀN, MAI KIM,
TRẦN THỊ NGỌC LANG, CHI LAN, ĐỖ PHƯƠNG KHANH ĐỖ-THI-THUẬN...v.v...

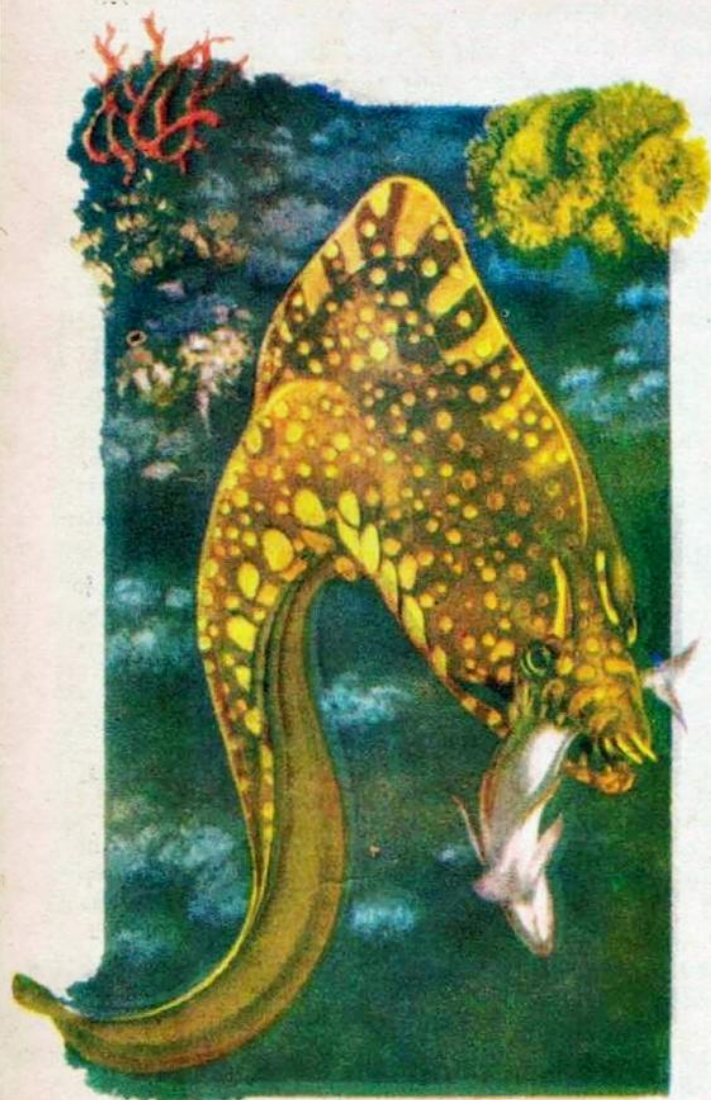
Và sự đóng góp bài vở của các cây bút đang lên trong Gia đình THIẾU NHI trên toàn quốc.

SỐ TẾT THIẾU NHI SẼ LÀ MỘT GIAI PHẨM VĂN NGHỆ ĐỘC ĐÁO, XỨNG ĐÁNG TỎ
ĐIỀM CÁI TẾT CỦA MỌI GIA ĐÌNH THÊM TƯƠI THẮM.

Phát hành đúng ngày 15 tháng chạp âm lịch

Giá 80 đ

NƯỚC TRONG LEO LÈO CÁ NUỐT CÁ

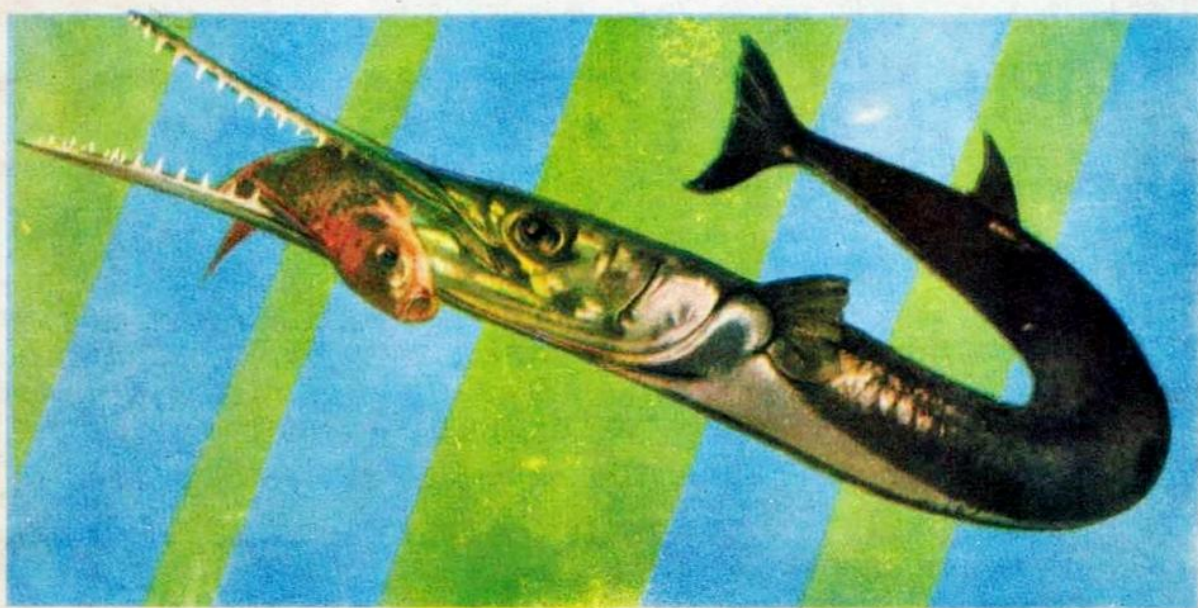
← MURAENA PARDALIS.

Dài cỡ 1,2m có rất nhiều ở những đảo San hô ở Hạ Uy Di. Hàm rất mạnh mang những răng cong và nhọn hoắt, tuy vậy hầu như nó chỉ dùng răng để tự vệ chứ ít khi để tấn công. Gặp người, nó hay lẩn tránh, và chỉ chuyên ăn những loại cá nhỏ và những động vật không xương sống.

LOPHIUS PISCATORIUS. ↑

Đây là một loại cá dài cỡ 1,2m nặng trên 30 kí, chỉ sống ở đáy biển sâu, hay chúi mình ở trên mặt cát. Mình nhiều gai sắc, đầu to và bẹt, miệng đầy răng. Trên sống lưng mé sát đầu có một vòng cong bằng thịt mềm dùng để lùa con mồi vào miệng chẳng khác một chiếc cần câu. Thái Bình Dương và Đại Tây Dương đều có loại cá này.

STRONGYLURA MARINA.— Dài cỡ 1m5, là một loại cá bay rất nguy hiểm, sống ở Đại Tây Dương. Các thủy thủ ngay khi ngồi trên thuyền cũng có thể bị nó tấn công vào cổ và nạn nhân có thể hết máu mà chết trước khi kịp thời chữa trị. Tuy vậy thịt của nó lại ngon và bổ, được nhiều người ưa thích.